

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 8—
na mesec 2—

v upravištvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokovani tu se vračajo

Uredništvo: Knaifove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izaja vsak dan zvečer izveniški nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta na enkrat po 14 lin., za dvakrat po 12 lin., za trikrat ali večkrat po 10 lin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Naredna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knaifove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zopet Justična klopota Slovincem.

Pred kratkim se je v slovenskih listih poročalo, da namerava justični minister predlagati imenovanje sodnim nadsvetnikom, najslabši spomin. To dokazuje dejstvo, da je oseben prijatelj znanega ptujskega župana J. Orniča. Bil je s tem možem v tako ozki zvezi, da je župan J. Ornič brez vsake kazni lahko ugnajal kar je hotel. Dokaz temu so članki v »Slovenskem Narodu« priobčeni v štev. 206, 208 in 218 l. 1904 pod naslovom: »Koga je e. kr. stajarski namestnik predlagal v odlikovanje.« Ti članki so vzbudili v slovenski javnosti veliko pozornost; grof Gleispach s svojo kosmatostjo vestjo pa se na te članke ni oziral, marveč baš radi teh napadov zahteval »odličnega« dr. Ig. Pevetza k nadsodišču, kot svetnika. Prava prav so bila fakta, ki so v teh člankih objavljena, povod nenavadni protesti, ki jih drugi uradniki, ki je vsaj poklic vestno izpolnjeval, pri grofu Gleispachu ni bil nikdar deležen.

Neovrtna resnica, ki se iz teh člankov zrcali, je: J. Ornič je hotel nekoga zasebnega uradnika v Ptuju imenovat Aleks. Pintariča iz narodnega sovražstva uničiti. Povod za to mu je dala neka grozilna dopisnica, katero pa je Orničev somišljenik v Pragi oddal na pošto. Radi te bodisi naročene ali ne naročene grozilne dopisnice bil je A. Pintarič po enoletni mučni preiskavi spravljen na zatožno klop radi hudodelstva nevarnega pretenja, ker je bila Orniču v famozni dopisnici zagrožena ista usoda, (umor), kakor predsedniku francoske republike Sadi Carnotu. Z veliko težavo je bil A. Pintarič oproščen tega zločina; pozneje pa je ovadil pravega pisca sodišču v Ptuju. Proti temu pa se kazensko postopanje ni uveljavilo, ker je g. dr. Ig. Pevetz zadelo v lastnem delokrogu oboliral. Seveda tako postopanje je grofu Gleispachu imponiralo; to se pravi »objektivno in pravično« Slovence soditi.

Drug enak slučaj »objektivnega« postopanja je posvedočil dr. Ig. Pevetz l. 1905. kot član IV. senata. Šlo se je takrat za to dr. Ivana Tavčarja in dr. A. Brumna, odveta v Ptuju, spravi pred mariborsko poroto in ju tam obglaviti. Tudi v tem slučaju je J. Ornič bil orodje za pokušeno justični uboj, kakor je to dr. Ivan Tavčar v svojem državnozbornem govoru z dne 10. februarja 1905 ministru dr. Kleinu dokazal. Kake laži in neresnice je justični minister dr. Ivan Tavčarju odgovarjal v seji dne 14. februarja 1905, dokazuje stenografski zapisnik.

In tega dr. Ig. Pevetza hoče dr. Hochenburger nakloniti nam Slovincem kot referenta pri najvišjem sodišču. Wohl ausgenommen, Pater Hochenburger! — Wär' der Gedanke nicht so verflucht gescheit, — Man versucht ihn herzlich dumm zu nennen.

Italijani in slovenski jezik.

Pod gornjim naslovom smo nedolgo temu poročali, kako se je Slovonom skrajno neprijazni puljski italijanski list »Giornaleto« zavzel za to, da bi se Italijani Primorja učili hrvaški oziroma slovenski jezik, ker jih v to sili resnična potreba.

Med »Giornalettom« tržaškim ultra italijanskim »Indipendentijem« in še z nekaterimi italijanskimi listi

je vsled tega nastala prava polemika. Med tem, ko »Giornaleto« vztraja pri prvotni trditvi, zanika »Indipendente« to potrebo na vse mogoče načine in zavrača trditve prvega kot absurdne in bedaste.

Indipendente od minulega četrtka razpravlja v daljšem članku, o tem in pravi med drugim, da je učenje ptujih jezikov, a la nemški, francoski, angleški itd. dobro in potrebno, ker Italijani na ta način spoznavajo kulturo dotičnih narodov. Učiti se nemški, še posebno svetuje, ker nemška kultura v istini obstoji, ako tudi ne — na Dunaju. — Ali učiti se slovenskega jezika, bi bilo za Italijane naravnost absurdno, ker Slovani da nimajo kulture. (Uboga italijanska kraljica, kako te je tvoj oboževatelj obsodil!) Posebno pa se še učiti jezika narodov, s katerimi so Italijani v dotiki (misli namreč Slovence in Hrvate) kateri obstoji iz samih kmetov in ljudstva najnižje vrste, bi bilo naravnost nesmiselno. — Mi — modruje »Indipendente« — od Slovanov ne potrebujemo nič, zato tudi ne njihov jezik, a oni od nas mnogo, zato naj se tudi oni, ki žive na naši zemlji, priučijo italijanski. — Končno milostno priznava edino le nekajimi in to so državni uradniki, naj se priučijo slovenskemu jeziku, ker jim drugače ta Italijanom »sovražna« avstrijska vlada ne dovoli avancirati, ali drugi nikdo.

Nam niti kraj pameti ni, da bi se z zagriženim našim sovragom pripravili o naši kulturi, o kateri ravno toliko pojmi, kot slepec o belem dnevu.

Ali poleg vsega, da mi priznava vsakemu svoje, tako tudi Italijanom njih kulturo, vendar si dovolimo opozoriti razne degeneracije v uredništvu »Indipendentija«, naj se malo ozrejo okoli sebe, ako že fanatizma in šovinizma niso popolnoma slepi in pijani, in predno se pred javnostjo toliko hvaljajo s svojo in odrekajo kulturo drugim. — Naj pogledajo malo tam v svojo »milo domovino« Italijo, na kakšni stopnji kulture je tamonje nižje ljudstvo, da — bog pomagaj! — Kje se da to poslednje v kulturnem oziru primerjati z našim vseskozi pošteni ljudstvom? Sicer bi se pa lahko tudi v Trstu vse prej govorilo, kot o italijanski kulturi. Morda pa »Indipendentij« onih 9000 tržaških tatov in drugih lumpov, katere ima v evidenci tržaška policija, tako imponira, da se pred javnostjo baha z laško kulturo?! — Morda, saj so to večinoma — regnicoli!

No, nam je končno tudi zelo morda tem lažje, ako se bahavi Italijani uče našega jezika ali ne. Pač pa opozarjamo vse neodvisne Slovence, ki s temi bahavinami sovragi našega naroda občejujo, da naj se vselej bodisi pismeno ali ustmeno, poslužujejo svojega lepega slovenskega jezika. — Degenerirani »Indipendente« naj pa kar naprej pridiga o nepotrebi našega jezika in o »visoki« italijanski kulturi. — Kdo vruga se bo menil za razne italijanske — noje! —

K zasedanju državnega zbora.

Jutrišnja seja.

Dunaj, 26. aprila. V jutrišnji seji bo ministrski predsednik baron Bienenher govoril o zunanjem političnem položaju in o delavnem programu parlamenta v poletnem zasedanju. Baron Bienenher bo se tudi dotaknil rešitve dalmatinskega jezikovnega vprašanja ter pojasnil, kakšne okoliščnosti so vlado prisilile, da je med hrvatskimi in italijanskimi poslanci sklenjeni dogovor uveljavila navedbenim potom. Finančni minister vitez Bilinski bo z obsežnim ekspozicijem utemeljeval predloge o poddržavljanju davka na pivo, o zvišanju davka na žganje in o saniranju deželnih financ.

Ministrski svet.

Dunaj, 26. aprila. Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo, ki so se je udeležili vsi člani kabineta. Ministrski svet je sklenil, da se imate predlogi o zvišanju davka na žganje in o saniranju deželnih financ predložiti državnemu zboru že v jutrišnji seji. Trgovinska pogodba z Romunijo pride pred poslansko zbornico šele kasneje. Tudi aneksijska predloga se izroči parlamentu v razpravo šele, ko bodo sanirane parlamentarne razmere na Ogrskem.

Maloruski nujni predlogi.

Dunaj, 26. aprila. Malorusi so vložili nujni predlog glede delitve ministrstva za Galicijo v dve narodni sekciji — v poljsko in malorusko. Maloruski sekciji bi se naj odkazale vse zadeve, ki se tičejo maloruskega naroda v Galiciji in Bukovini. Ker ima maloruski klub šele jutri plenarno sejo, ni izključeno, da bo klubova večina sklenila, da se ima ta nujni predlog umakniti.

Interpelacije.

Dunaj, 26. aprila. Socialni demokratje so sklenili, da vložijo celo vrsto interpelacij. V teh interpelacijah bodo socialni demokratje zahtevali: pojasnil o stroških aneksijske politike, takojšnje sklicanje delegacij, pojasnila o trgovinskih pogajanjih s Srbijo, odgovornost skupnih ministrov parlamentu, odpust nadomestnih rezervistov, ki so še bili pridržani v službovanje in takojšnjo izplačilo podporo rodbinam v aktivno službovanje poklicanih rezervistov.

Demisija ogrske vlade.

Budimpešta, 26. aprila. V današnji seji poslanske zbornice je ministrski predsednik dr. Wekerle obvestil zbornico, da je celokupni kabinet podal demisijo. Utemeljuje ta korak vlade je naglašal, da je ogrska vlada hotela bančno vprašanje rešiti na ta način, da se mesto skupne banke ustanovite dve v kartelnem razmerju stoječi banki. Ker je ta predlog avstrijska vlada odklonila, je bilo ogrsko ministrstvo primorano podati demisijo. Dr. Wekerle je na to predlagal, naj zbornica sklene odgoditev zasedanja. Na to je še trgovinski minister Kossuth izjavil, da je bilo ministrstvo primorano demisionirati, ker so se med člani vlade same pojavili nasprotujoči si nazori glede raznih važnih vprašanj. Po govori poslancev Hoitsyja, Hocka in Polonyija je zbornica sklenila, da se odgodi na nedoločen čas.

Revolucija na Turškem.

Ali ostane Abdul Hamid vladar ali ne?

Carigrad, 26. aprila. Poveljnik mladoturške armade Mahmud Šefket paša je izjavil, da ostane sultan Abdul Hamid začasno še na prestolu.

Carigrad, 26. aprila. Sultan ostane še nadalje nominalni vladar. Da se njegovi absolutistični nagoni kolikor mogoče omeje, se ima obzidje Jildiz Kiosk podreti in opustiti vojašnica v Kiosku, v kateri je 20.000 mož stražilo sultana. V Jildiz Kiosku bo v bodoče samo navadna palačna straža, obstoječa iz ene stotnije. Ta straža bo se vsak dan menjala. S tem bo sultanu odvzeta možnost korumpirati vojaštvo. Sultan mora iz svojega žepa pokriti vse stroške, ki so jih povzročile operacije mladoturške armade, ter darovati od svojega premoženja 50 milijonov funtov državi. Ta svota se naloži v inozemstvu in bo služila za temelj gospodarskega napredka osmanske države.

Dunaj, 26. aprila. Carigradski dopisnik »N. Fr. Pr.« je imel včeraj razgovor z Enverbejem. Enverbej je izjavil, da je docela zlomljen odpor Jildiz Kiosk. Zadnji voji so se zvečer udali in izročili orožje Mladoturkom. Jildiz Kiosk so okupirali mladoturški voji. Sredi razgovora je dobil Enver bej brzojavko. Ko jo je preči-

tal, je rekel: »Jutri nas čaka še težko delo.« Dopisnik: »Najtežje?« Enver bej: »Da, najtežje!« Dopisnik: »Ali ga bodo umorili?« Enver bej: »Tako se ne govori.« Na vprašanje, kje se nahaja prestolonaslednik Rešat efendi, je odgovoril Enver bej: »V svoji palači.«

Carigrad, 26. aprila. Na vprašanje, kaj se bo s sultanom zgodilo, se je Enver bej izrazil takole: »To nas vovakov nič ne briga! Mi smo svoje delo končali, sedaj je dolžnost vlade, da se s sultanom pogaja. Mi smo vladi na razpolago in se bomo pokorili njenim odredbam. Prepričan sem, da bodo v dveh do treh tednih nastale zopet normalne razmere.«

Narodna skupščina.

Carigrad, 26. aprila. Poslanci in senatorji so se danes s vlakom vrnili iz San Stefana semkaj. Vlak so stražili vojaki. Na kolodvoru je množica priredila poslancem iskrene ovacije in jih spremlila v parlament. Predsedstvo je takoj sklicalo tajno sejo. Vstop v parlament je občinstvu zabranjen. Poslanci zatrjujejo, da bo narodna skupščina v tej seji seji definitivno sklepala o položaju sultana.

Carigrad, 26. aprila. Narodna skupščina se je danes posvetovala o vprašanju glede spremembe na prestolu in je baje z večino glasov sklenila zahtevati, da se sultana odstavi. Ako je bilo to res sklenjeno, bo šla deputacija na čelu s šejkom ul islam k sultanu ter ga obvestila o tem sklepu z zahtevo, naj se nemudoma odpove prestolu. Ako se bo sultan upiral tej zahtevi, ga bo skupščina odstavila ter odredila proti njemu preiskavo radi zadnjih dogodkov.

Glavno je, da se izognemo tuji intervenciji.

Carigrad, 26. aprila. Sultanov komornik Alibek, ki je s poveljnikom Mendul pašo vodil kapitulacijo Jildiz Kiosk, pripoveduje: Ko sva z Mendul pašo sultana obvestila, da se parlament sestane v mošeji Hagije Sofije, je sultan docela mirno pripomnil: »Glavno je, da se izognemo vsake tuje intervencije. Poslanci bodo pač priznali pošteni moj trud, da se prepreči vsako nepotrebno krvoprelitje. Predsednik vojnega sodišča Hürşid paša je izredno prevdaren človek. On ne bo dovolil, da bi se izdajale krivične sodbje.«

Demisija turškega ministrstva.

Carigrad, 26. aprila. Veliki vezir Tefvik paša je obvestil parlament, da je podal demisijo in z njim vsi drugi ministri. Parlament je o demisiji razpravljal ter sklenil ministrstvo pozvati, naj začasno še ostane na svojem mestu.

Izgube mladoturških vojev.

Carigrad, 26. aprila. Izgube na mladoturški strani znašajo 60 do 100 mož in 3 poročnike. Padel je tudi major generalnega štaba Muktar bej. Mladoturški voji so pri mošeji Fatime ustrelili 100 hodž, ki so skušali ljudstvo naščuvati proti Mladoturkom.

Nemiri v pokrajini.

Carigrad, 26. aprila. Položaj v Bejruntu in na Libanonu je skrajno kritičen. Bati se je, da izbruhnejo veliki nemiri, ki pripeljejo semkaj mrtvo truplo v Carigradu umorjenega poslanca Arslana.

Rim, 26. aprila. Uporniki so obkolili mesto Bortiol, ki je oddaljeno 15 kilometrov od Aleksandreta. Kristjani so v veliki nevarnosti. Italijanske, francoske in angleške križarke so odplule v Aleksandret.

Mednarodna intervencija?

Carigrad, 26. aprila. V diplomatskih krogih se širi vest, da razpravljajo velevlasti o vprašanju, ako bi ne bila potrebna skupna mednarodna intervencija v Carigradu. Položaj je namreč postal tako kritičen, da se je bati novih težkih zapletov.

Septembrski dogodki pred sodiščem.

(Dalje.)

Razprava se nadaljuje ob 4. uri 32 minut.

Kot poročevalec za graške časopise sedi v prvi klopi neki pisar iz dr. Egerjeve odvetniške pisarne, s čimer pa seveda nikakor ne trdimo, da je dr. Eger sploh v kaki zvezi z »Grazer Tagblattem« ali celo »Deutsche Stimmen aus Krain«.

Dr. Neuperger predlaga, da se prečita zapisnik o Kozinčevi izpovedbi. — Prečital se bo pozneje.

Josip Klopčič.

pisarniki pomožni uradnik tukajšnjega sodišča. Ne priseže. Cerarja pozna že več let. Priča je šel z Mestnega trga čez most, po Zidovski ulici. Ljudstva je bilo sploh veliko na ulicah. Pri »Lipi« so jemali tablo dol. S Cerarjem sta se srečala pri Kastnerjevem voglu. Ljudstva je bila tam precej in nekdo je odtrgal s palico malo okroglo reklamno tablo iznad vrat. Bil je to neki večji človek, oblečen v modro suknjo s slannikom na glavi, in jo potem dal v roke Cerarju. Ta jo je nekaj časa držal, potem pa vrnil proti Ljubljani. Priča je ostal na voglu. Velike table pa niso mogli sneti. Sneli so jo še le potem, ko so prinesli lestvico. Kdo jo je snel, priča ne ve. Veliko tablo sta odnesla dva majhna dečka. Cerar ni imel z veliko tablo nič opraviti. Palice ni imel. Ko je prihajalo orožništvo, sta stala nekako pred Kuncem, kjer sta se poslovila. Priča se je obrnil in šel na sodnijo, Cerar pa je tudi, kolikor je priča videl, naredil nekaj korakov. Zato misli priča, da je odšel v trgovino. Orožništvu »pfuj« ali »abeug« klicati priča ni slišal. Če bi bil Cerar klicati, bi bil gotovo slišal.

Josip Drenovec.

črevljarski pomočnik. Ne priseže. Cerarja pozna že iz mladih let. Prišel je z dvema gospodičnima s pokopališča in se ustavil ob deželni dvorec. Videl je ves prizor, tudi župana, ki se je pripravljal venko tablo je snel majhen fant. Spodaj sta jo prijela tudi dva dečka. Videl je, da je enega izmed njiju nekdo klofutnil, na kar sta prijela za tablo še dva manjša in jo nesla v vodo. Videl je, da Cerar ni prijel velike table.

Dr. Neuperger protestira proti zapisregi Klopčiča, ker je bil cel čas na licu mesta in je sam sumljiv, da je soudeležen. Proti zapisregi Drenovca se ne protivi.

Dr. Novak: Proti zapisregi Drenovca se državni pravdnik ne protivi. Kar se tiče Klopčiča, je prišel po opravih mimo, proti njemu se ni uveljavila preiskava, ni nikakor osumljen, ni bil nikakor soudeležen. Predlaga, da se zaslži pod prisego.

Predsednik proglasi sklep, da se zaprisežeta obe priči.

Drž. pravdnik prijavi ničnostno pritožbo.

Priči prisežete.

Nato prečita predsednik izpovedbo priče

Josipa Novaka.

ključavničarskega vajenca, ki pravi, da se je tedaj, ko je po naročilu snemal v Zidovskih ulicah tablo pri modistini Just - Maschke zbrala pred »Rožo« večja množica, ki mu je vzela lestvico in ga nato prisilila, da je snel tablo pri »Roži«. Windischerja ne pozna in ni res, da bi bil on govoril, da je Windischer zahteval, da naj sname tablo pri »Roži«. Ko je bil konfrontiran z Windischerjem, ga ni poznal. Drugič zaslišan, pa je izpovedal, češ, da se je bal Windischerja, ker ga je grdo gledal, ter potrdil, da je bil Windischer tisti, da je imel prasko pod očesom.

Obtoženi Windischer odločno oporeka, da se bi bil kaj vmešaval pri snemanju table pri »Roži«. Šel je le mimo, ko je šel od kosila.

Dr. Neuperger predlaga, da naj se konstatira, da je Novak obtožen radi hudodelstva goljufije, doprinešene s krivim pričevanjem.

Magerl Josip,

ključavničarski vajenec, priseže. Novaka ni več videl od tedaj. Priča je snel po nalogu pospodarja tablo pri Goetzlu in Prazniku. Ljudje so kričali »tablo dol«. Novak je šel pa tablo snemat v Židovske ulice. Da je tja šel, je priča izvedel doma. Še tisti dan je moral Novak na sodnijo in šele tedaj je pripovedoval, kaj se je zgodilo, pa vselej drugače. Rekel je, da so mu vzeli lestvo in ga potem prisilili, da je snel tablo pri »Roži«. Vselej pa je drugače povedal, kdo ga je prisilil. Enkrat je rekel, da je imel dotičnik brado in brazgotino na desnem licu, drugič, da je bil Windischer, potem pa spet, da ga ne pozna. Na vprašanje, zakaj je Novak govoril vedno drugače, pravi, da je pač fant zmešan.

Prečita se nato izpovedba stražnika

Albina Berganta,

kakor je izpovedal v preiskavi. Konstatira se, da je tedaj izpovedal, da se dogodek pri Lassniku vršil ob polu 12.

Avzugst Robič,

poštni sluga, vnovič povabljen, izpove zopet, da je srečal Megliča ob 3/4 12. v Stritarjevih ulicah. Priča ne ve, koliko obleke ima Meglič, veliko pa je nima. Površnik je Meglič imel črn. Ali ga je tisti dan imel, ne ve. Priči je Meglič rekel, ko sta se srečala, da je prihajal naravnost iz zapor. Ni videl, da bi bil imel Meglič trobojnico, spominja se pa, da jo je imel doma v kovčegu. Klobuka je imel obtoženec dva, enega črnega, enega pa rujavega. Kateri klobuk je imel tisti dan, se ne spominja.

Neža Robič,

soproga prejšnjega, priseže. Megliča pozna, ker je okoli štiri leta stanoval pri njej. Ko je tisti dan prišel z možem domov, je tožil, da so ga vojaki pretepli. Bil je po desni strani ves rdeč. Natančneje ni govoril o tem ž njim, ker ima dovolj dela. Ali je imel tisti dan površnik, se ne spominja. Pokazani površnik — temne barve — spozna kot Megličovo last. Opazila tudi ni, ali je imel Meglič tedaj trobojnico. Klobuka je imel Meglič dva, temnosivega in črnega. Ko ji Meglič pokaže temnosiv klobuk, ga spozna priča kot tistega, ki ga je imel že tedaj.

Alois Schuschel,

poslovodja v speerijski trgovini Lassnikovi, je iznova zaslišan v vrhu konfrontacije s stražnikom Bergantom.

Obtoženec Meglič ogre površnik in dene klobuk na glavo.

Priča pravi, da je to isti površnik in isti klobuk, kakor ga je imel Meglič 21. septembra. Razlika je le v tem, da je imel tedaj površnik oblečen, odprt, da je imel suknjo tudi odprto in trak preko telovnika.

Dr. Novak: Ta priča je rekla prikrat, da je imel obtoženec površnik iste barve, kakor suknjo, — svetel!

Priča na tozadevno vprašanje ne ve odgovoriti, kdaj se je oni dogodek vršil, ali ob 11., ali polu 12., ali po polu 12.

Prečita se nato prvi zapisnik, kjer je izpovedal: »Jener Vorfall hat sich um circa 11. Uhr herum vorgespielt!«

Potrdi iznova, da je imel obtoženec tedaj površnik ogrnjen.

Predsednik: Jaz sem včeraj razumel, da je rekel, da je imel površnik ogrnjen! — Se konstatira.

Dr. Novak: Če se je tedaj boljše spominjal, kakor danes, kako je torej resnica.

Priča: Tako kakor sem izpovedal v preiskavi.

Dr. Novak: Včeraj je rekel, da je imel obtoženec površnik tak, kakor suknjo — svetle barve, klobuk pa temen.

Zapisnikar konstatira iz zapisnika: »Lichter Ueberzieher«. Megličev površnik pa je temen, skoraj črn.

Dr. Neuperger pravi, da je že prejšnji dan protestiral proti takim vprašanjem, protivi se jim tudi danes.

Hans Kastainschek,

pomočnik v Lassnikovi speerijski trgovini, pove, da je bil Megličev površnik temno siv in ravno tak tudi klobuk. Imel pa je Meglič površnik — ogrnjen. Čas, v katerem se je vršil oni dogodek, določi od polu 11. do polu 12. Ko je prikrat prišel Meglič zraven, v trgovino, ga ni videl, drugič pa; morda je imel površnik prvičkrat oblečen, drugič pa ogrnjen. Od prvič do drugič je poteklo »eine gute halbe Stunde!« Takoj nato pa pravi, da je bil odsoten iz trgovine, ker je šel naročit kosilo v kazino, samo 10 minut. Odločno potrdi, da je zmota v osebni nemogoča.

Mihael Boštele,

jetniški paznik, priseže. Meglič, katerega spozna, je bil aretiran dne 20.

septembra. Privedli so ga v zapor ob 9. zvečer. Priča se ne spominja, da bi bil tedaj imel Meglič površnik. Drugo jutro ga je peljal k preiskovalnemu sodniku Bulovec, ki mu je rekel, da bo izpuščen in pristavil: »Prinesite mu klobuk!« Pri preiskovalnem sodniku je bil tudi sodni zdravnik; Meglič je bil v lice zatekel.

Priča Kostainschek je med tem stal cel čas pred predsednikom, in ko mu ta reče, da naj se vsede, se vsede na — Megličev prostor. Občinstvo se je posmejalo in namuzal se je celo državni pravdnik. Pa menda vendar ni g. Hans Kastainschek prišel do prepričanja, da v resnici spada na Megličovo mesto?!

Priča Boštele izpove nadalje, da je imel Meglič tedaj sivo obleko, da je bil popolnoma letno oblečen. Trobojnice ni imel. Preiskal ga je popolnoma, kakor določajo predpisi.

Dr. Neuperger: Ali je imel kaj denarja?

Priča se ne spominja, vsled česar dvomi državni pravdnik o verodostojnosti njegove izpovedbe, češ, da bi to moral vedeti. Priča se natančno spominja, da mu je rekel preiskovalni sodnik, da naj obtoženec prinese samo klobuk. Aretirancem se odvzamejo tudi suknje oziroma površniki. Zdi se mu bolj, da Meglič ni imel površnika, kakor pa da ga je imel.

Albin Bergant,

questni stražnik, ponovno poklican, izjavi na pripombo, da je v preiskavi določil čas dogodka pri Lassniku na polu 12., da mora tu biti kaka pomoč. Ve popolnoma dobro, da je bil ves dogodek najdalje par minut po 11. že popolnoma pri kraju. Preiskovalnemu sodniku je prečital imena in čas iz svoje beležnice. Ve tudi po tem, da se je dogodek vršil ob 11., kar je po dvanajsti uri pravil o njem svojem nasledniku v službi. Pred tem pa je napravil svoj obhod, ki traja pol ure, prej pa je pol ure stal na svojem stojišču na Marijinem trgu. Pred tem pa se je vršil oni dogodek pri Lassniku, torej ob 11. Priči Kostainschek u pove naravnost v obraz, da je bil on tisti, ki je prišel ponj v Zvezdo nekako ob 3/4 11. in bil oblečen v »črno srajco«. Ker Kostainschek zanika, da bi bil on tisti, temveč da je bil to drug Lassnikov uslužbenec, vpraša Bergant, če imajo tudi drugi take črne srajce. Bergant ostane odločno pri svoji izpovedbi, da je bil pri Lassniku ob 11. Pogledal je tedaj na svojo uro, ko je zabeležil Kozinca in Pavčiča. Nato je razgledal množico, kar je bilo končano par minut čez 11.

Nato prečita predsednik izpovedbo obtoženega Kozinca, ki pravi, da je prišel popoldne dne 21. septembra na Mestni trg, kjer je množica zahtevala, da pri Krisperju snamejo črno zastavo. Nato je hotel k Zalazniku in sicer mimo Zvezde, po Turjaskem trgu čez Črevljarski most. Pod Trančo je videl, da se zbira množica na Starem trgu. Priševši tja dol, je slišal, da množica zahteva odstranitev črne zastave pri Terdini. Jasenc je med tem sam snel tablo. Pri Goetzlu je videl, kako so jo odstranili. Goetzel je sicer rekel, da bo do večera odstranil tablo, a množica je vpila, da se mora takoj sneti. Nato je šel nazaj skozi Židovske ulice in videl, da je ves dogodek pri Kastnerju. Tablo je snel neki delavec. Videl je tamkaj tudi Sušnika, ki je vpil, pa je bil nekolikomnatran. Dopolndnejaletel na množico na Marijinem trgu, ki je zahtevala, da se pri Lassniku odstranijo nemški napisi. V trgovino sta šla neki Lahovic in Gabere, nakar je prišla vnu gospa in sama dala odstraniti table. Nato je prišel stražnik in vprašal, kdo je slišal, da je gospa sama dala odstraniti tablo, nakar se je prijavil on in pa Pavčič. Sam ni bil v nikaki zvezi z množico.

S tem je bilo zasliševanje prič končano in razprava se je prekinila ob 7. uri 10 minut.

Sesti dan.

Razprava se nadaljuje ob 9. uri 25 minut.

Predsednik nadaljuje s čitanjem zapisnikov, kakor smo jih že priobčili. Nato slede

ovadbe.

Cela preiskava se je vršila na podlagi ovadb. Poizvedoval je magistrat, deželna vlada in orožniki. Prihajati so začele ovadbe 24. septembra.

Predsednik na kratko omenja ovadbe.

Prečita letak o Pradejevem ukažu, da se zopet razobesijo nemški napisi, letak »Slovenici in Slovenke« in vabilo na protestni shod dne 18. septembra zvečer v »Mestnem domu«.

Osebnosti podatki.

V. Voduškovski zadevi prečita razsodbo deželnega sodišča, s katero je bil obsojen zaradi nekega dogodka dne 19. septembra 1908.

Prečita tudi razsodbo, s katero je bil obtoženi Windischer obsojen zaradi dogodka dne 18. septembra 1908.

Nato čita občinska spričevala.

Predsednik: S tem je za to razpravo, ki nas muči že cel teden, dokazovanje končano.

Privatni zadevi Lovšinova in Orehkova se izločite iz te razprave v smislu § 57. k. p. r.

Dr. Neuperger prijavi pri tožbo zoper ta sklep.

Razprava se prekine ob 11. uri 15 minut.

Razprava se nadaljuje ob 3. uri 50 minut.

Predsedstvo deželnega sodišča je izdalo najstrožje odredbe radi razpravo poslušajočega občinstva; gale-rija je za dame zaprta, v dvorano pa smejo le odrasli. Te odredbe so izšle šele danes.

Predsednik opominja občinstvo, da naj bo mirno, ker bo sicer takoj dal sodno dvorano izprazniti.

Državni pravdnik.

Začel je s strašansko ginljivo historično reminiscenco, da so se Slovenci in Nemci skupaj borili proti Madžarom, in potem proti Turkom. Njihove kosti skupaj trohne v tuji zemlji. Gospod državni pravdnik je pozabil, da so Slovenci pač res pretivali svojo kri za državo, dočim so se Nemci med tem časom strašansko malo brigali za blagor države. Med drugim pravi, da je dr. Pegan namigaval, da se lahko ponove »izgred« v Ljubljani. Zato menda je danes Ljubljana polna vojaštva in orožništva. Državni pravdnik pravi, da septem-berski dogodki niso posledica ptujskih, temveč hujskanja časopisja. Zupan Hribar, da je pravo prišlo, da so bili izpredi, »izgred« je vsak, kdor je dejansko sodeloval, ali sploh bil v množici. Sodeci so moral zopet privoščiti mestno redarstvo. Večina obtožencev ni imela dobrega namena, in »kakor pravi nek- daj slavni Goethe«, je dr. Neuperger opazil »Absicht« in zato mu manjka »Glaube«. Hudo mu je žal, da se je proti velikemu številu osumljencev moralo ustaviti postopanje. Pravi, da so bili »izgred« dne 21. septembra »hujski«, kakor dne 18., ker so hoteli »izgredniki« dne 21. moralno ponižati Nemce. Pri posameznih slučajih je zelo spretno zavil izpovedbo priče Malnerja, češ, da je enkrat ta priča izpovedala, da je bila v bližini Bernatoviča, drugič pa Gruberja, dočim se je med obravnavo iz zapisnika konstatiralo, da je priča izpovedal, da je bil le na Bernatovičevi strani trga. — Konstatiramo, da sta na galeriji v uniformi navzoča deželno- vladni policijski kancelist Fink in komisar dr. Trnovec. Oba sta že od zjutraj v justični palači. Koliko detektivov je med občinstvom, nam ni mogoče dognati. — Vodušek je seveda hudodelec. Kot dokaz za Rohrmannovo krivdo je med drugim tudi to, da ga je predsednik med obravnavo parkrat ukoril! Državni pravdnik nekako sumi Windischerjeve priče, da so podkupljene h krivemu pričevanju. Za Esta pravi, da so dokazi za njegovo krivdo zelo pomankljivi. Državni pravdnik naravnost izkriklja pričevanja priče, kakor n. pr. pričevanja g. Kunca in g. Kumčeve, o katerih trdi, da sta oba odločno izpovedala, da sta pri Kunca začela Kranje in Fatur z delom šele tedaj, ko je bilo že vse gotovo pri Kastnerju. Prižna, da Elbert ni »ženik«, da je čisto navadna, preprosta priča. Razbremenilnim pričam ni niti pičice verjeti, govorile so morebiti subjektivno resnico. Obtoženec Meglič je bil izmed vseh obtožencev najpredrežnejši. Krivi so torej morda razen dveh vsi obtoženci. Končno pa je postal »usmiljen« in noče, da bi se proti obtožencem morda postopalo strožje, ker je zadeva politična. Govoril je ravno dve uri.

Sledi pet minut pavze.

Dr. Fran Tomlinšek.

Obtoženca je zelo pretirana, stoji pod vtiskom političnih dogodkov. Iz izjav državnega pravdnika je videti, da smatra to zadevo za silno važno politično zadevo. Tako stališče ni vzdržljivo, s takega stališča ni presojati obtožencev. V normalnih razmerah bi gotovo ne prišlo do take obtožbe, temveč kvečjemu do obtožbe radi poškodovanja tuje lastnine, ali razžaljenja posameznih strank, in večina današnjih obtožencev bi ne sedela danes na zatožni klopi. Ker misli vsa javnost, da gre tu za politično stvar, ji je sledila tudi zatožna oblast.

Obtoženca Tratnika dolži obtoženca, da je v svesi z nenasanimi storilci pretil lastnikom rasnih tvrdk, torej z osebami, ki jih niti ne pozna, ter zakrivil hudodelstvo. Državni pravdnik naglašja, da je to isjemni slučaj, ali sodišče ne sme poznati izjemnih slučajev, sodišče ne sme soditi po mnenju rasnih sunanjih listov, temveč po neizpremenljivih paragrafih. Če trenno preudari stvar, ni šlo tu za kako posilnost, za kako grozodejstvo. Državni pravdnik sicer pravi, da so bila ta dejanja hujska od pobjanja hip, da se je tuja lastnina poškodovala v hujski zmeri, ali vsak jurist bo rekel, da so bili ti dogodki

naravnost nedolžni napram dogodkom prejšnjih dni. Par tabel je bilo sneti, nekoliko jih je splavalo po Ljubljani, nekaj je bilo razbitih. Škoda je malenkostna. Ves nastop pa ne kaže nikakega posebnega nasilja, posebno ne takega, da bi se cela skupina ljudi morala preganjati po tako hudem paragrafu.

Obtoženca pravi, da so obtoženci zakrivil, da so prišli Nemci v Ljubljani v mučen položaj. To ni resnica. Razmere v Ljubljani se razvijajo popolnoma naravno. Že zdavnaj so spoznali ljubljanski trgovci, da bi bilo treba samoslovenskih napisov, zato so tudi sami odstranili nemške napise in njim so sledili tudi nemški trgovci, ki žive od slovenskih odjemalcev. Ni to torej izšlo iz množice, temveč iz splošnega položaja. To je bila le majhna faza, ki je ostala jako mirna in ni zavzela posebnih dimenzij. Stvar torej ni presojati kot izreden slučaj.

Če se oziramo na nastop množice, moramo reči, da faktično ni nastopala nasilno, temveč so to morda storili posamezniki, in še teh ni tu. Množica je le demonstrirala. Stvar jo je veselila, klicala je »živio« in sama ni delala nikakega nasilstva. Ko so prišli orožniki, se je množica takoj razšla. Priča orožnik Schleimer je sam potrdil, da množica ni nastopala nasilno. Demonstrirala je, delala slabe dovtype, n. pr. svetovala Goldsteinu naj izpremeni svoje ime v »zlat kamen«, posebnih izgovorov pa ni bilo. Ni torej mogoče, da bi bil posameznik, ki je začel v to množico, odgovoren za vse, kar se je zgodilo. Ljudje so bili veseli, da dobe neko za dočšenje za dogodke prejšnjih krvavih dni v Ljubljani. Ko so padle žrtve, je vztrepetala ljudska duša in nedogledne bi bile lahko posledice, da ni nastopil nedolžen moment s katerim je ljudstvo dobilo za dočšenje, katero je videlo v samoslovenskih napisih. Storiло pa se ni nič posebnega, ni bilo nikakega isiljevanja; tudi če so se odstranili nemški napisi pri nekaterih bolj političnih nemških osebah. Položaj je ostal isti.

Položaj je treba presojati tako, kakor je v resnici bil in pa sodniki se nikakor ne smejo ozirati na javno zanimanje, ki vlada v Gradcu in drugje za to zadevo. Ne gre tu za politiko, temveč za pravico. Zato pa tudi ni mogoče soditi pavšalno. Kako so se le vsi obtoženci mogli spraviti pod eden naslov, kako more vsak biti odgovoren za vse. Bilo ni nikakega dokaza za dogovorjeno zvezo, dokazati bi bilo treba, da je vsak obtoženec sodeloval pri vseh slučajih.

Glede na hudodelstvo javnega nasilstva v zmislu § 98 b bi bil moral državni pravdnik dokazati, da so imeli obtoženci res namen isiliti nekaj proti volji dotičnikov. Eden je prosil, drugi nasvetoval, da naj snamejo table, tretji je prosil, naj zapro trgovine. Kjer so nastopili, so povsod prostovoljno odstranjevali table in zapirali trgovine. Ali je imel oni, ki je prosil, namen isiliti kaj? Ne! Če ne bi bili prepričani, da oni radi store, česar jih prosijo, ne bi bil nihče šel prosit. Šli so pa, ker so bili prepričani, da ljudje sami store, česar jih prosijo. To ni bila sila. Namena ni bilo. Ravnotako pa tudi ni bilo nikake pretnje. Pretnja bi morala biti taka, da se žuga z dejanjem, da bo pretilec sam storil ono, kar zahteva od dotičnika, ali pa po drugih dal storiti. Kaj takega pa ni bilo, bilo je le svarilo in to ne spada pod § 98 b. Žugajočega nastopa tudi ni bilo. Žuga tisti, ki nameri in potem tudi udari, ako se mu ne ugod. Takega nastopa pa ni bilo. Ljudje so se smejali in norce brili, niso bili oboroženi, sploh ne pripravljeni za kak napad. Če so posamezniki storili kaj takega, so odgovorni tisti, ne pa množica, ali te je treba šele najti. Tudi posamezniki, ki so vpili »table dol!«, niso pretili. Pretnja tudi ni bila, če je kdo klical: »če ne snamete table, jih bomo sami!« Pretnja je le tedaj, kadar kdo žuga z nečim drugim, kakor pa je uspeh, n. pr. če mi ne daš denarja, ti požgem. Obtoženci so krivi le toliko, kolikor so sami storili, ali v tem, kar so storili, ni nikakega znaka isiljevanja. Ravnotako pa ni bilo opravičnega strahu. Klici »table dol!« niso bili tako žuganje, da bi se mogli dotičniki upravičeno bati za svoje premoženje ali življenje. Obtoženca v resnici pretirava. Sodišče pač ne bo našlo kriterija za obsodbo.

Glede obtoženca Tratnika pravi, da je bil pri Hamanu le molčeča priča, drugje pa sploh ni bil. V svesi z množico ni bil, kajti tedaj, ko sta bila s Rohrmannom pri Hamanu, je bila množica po izpovedbi te priče »wie weggefeht!«. Ravno tako pa je ista priča osnažil njun nastop za »Wohllwollen«. Ker mu nista bila znana, in je prosil, da se predstavi, kar sta tudi storila brez sadrika in tako pokazala svojo dobro vest. Ako bi bila prišla s slabim namenom, ne bi bila storila tega. Predlaga, da sodišče Tratnika oprosti.

Po priča je dokazano, da je obtoženi Tratnik dobrovoljen dovek.

Priča Hamann se je čudil, kako ga more sodišče zasledovati, ko ni storil ničesar. Obtoženca čita Tratnika, da je bil skupaj z Windischerjem, a izkazalo se je, da sta si popolnoma tuja. Uverjen je, da bi drž. pravdnik ne bil vložil tožbe proti Tratniku, da bi imel tedaj vsa ta dokazila. Iz pravičnosti, za slučaj kake ničnostne pri- tožbe, predlaga, da se zasluiša kot priči obtoženčeva mati in gosp. Fran Šebenik, ki bodeta dokazala, da se obtoženec ni nikdar vtikal v politiko.

Dr. Anton Švigelj.

Državni pravdnik je v svojem govoru posegel precej daleč v zgodovino Avstrije, nad tisoč let, in trdil, da so tedaj Slovenci in Nemci mirno živeli skupaj, da je prišlo do ostrih spopadov šele v najnovejših časih. Zakaj neki poseza drž. pravdnik tako daleč. Saj ni res, da bi bila oba naroda živela prej mirno, da bi bila enakopravna, da bi bila živela v slogi. To mirno življenje je bilo tako: eden je bil vedno na vrhu, drugi pa spodaj, Nemci zgoraj, Slovenci pa spodaj. Ko pa se je spodnji le nekoliko zgnil, že je zgornji trdil: ti rušiš slogo. Vsak ve, da so Nemci vedno sedeli pri bogato obloženi mizi, Slovenci pa pa so vedno dobivali le drobtinice O kaki ravnopravnosti ni niti govora, niti sedaj. Tako najvišje sodišče še danes ne izdaja slovenskih razsodb, dasiravno to člen 27. statuta za najvišje sodišče to ukazuje. In saj se je to pokazalo tudi pri tej obravnavi, saj so se tudi tu stavila na priče samo nemška vprašanja, česar pa naj g. predsednik ne smatra kot kaka osebna predbacivanja. V takih razmerah pač ni čudno, da vžaiپی slovenska duša.

Niso pa bili ti dogodki posledica ptujskih dohodkov, niti posledica onega krvavega, neizbrisnega slučaja v zgodovini slovenskega naroda dne 20. septembra, ki je bil posledica ptujskih dogodkov. Dolžnost Slovencev je, da parirajo vsak udarec, in če ne bi bilo izizivanja, ne bi bilo posledice. Prejšnji dan so v Mariboru odstranjevali slovenske napise, in to celo ob asistenci policije. Ko se je to izvedlo po Ljubljani, je sledil odgovor. Kdo je stvar sprožil, se ne ve, ali izvedlo se je geslo — šilo za ognjilo. S tega stališča je presojati stvar, ne pa s takega, kakor hočejo Nemci.

Glede na § 85a je dokazano, da se ni zgodila nikjer taka škoda.

Državni pravdnik je v svojem govoru omenil, da se je odstranjenje nemških napisov zaneslo celo na planine Res je, ali dogodil pa se je tudi ta slučaj: Iz Aljaževga stolpa vrh Triglava je izginila spominska knjiga. Kdo jo je vrgel v propad? Slovence gotovo ne, postopali ne zahajajo ponavadi tako visoko, storil ni tega nihče drug, kakor kak — Nemec. Zato pa je tudi tu sledilo — šilo za ognjilo, in izginili so nekateri nemški napisi. To je nekaj popolnoma opravičljivega, in ni v celoti stvari nobene silovitosti, kakor misli drž. pravdnik, temveč je to le čut naroda, ki hoče živeti.

Premišljeni ti dogodki gotovo niso bili. Če je kdo začel v množico, kakor obtoženi Lotrič, in z množico vred klical »table dol!«, se ni niti zavedal, da je kaj pregrešil. Tako je to, kar se je dogodilo pri Goetzlu, stvar zasebne tožbe in nikakor ne spada pred senat.

O kaki pretnji proti Nemcem ne more biti niti govora. Saj se je pisalo po graških in dunajskih listih, da v Ljubljani ne smejo Nemci niti več nemško govoriti na ulici. Vsi vemo, da to ni bila resnica. Govornik sam je enemu tistih gospodov, ki je gotovo v zvezi z omenjenimi listi, povedal v obraz, da ti listi lažejo, a dotičnik na to očitaje ni prav nič odgovoril.

Glede poškodb pravi, da so bile tako majhne, da se niti ne dajo primerjati stem, kar se je dogodilo, in so v primeri, ki so se storile drugje slovenskemu imetju, prava ničla. V Mariboru so Slovenci trpeli mnogo več, kakor pa Nemci v Ljubljani. Od dotičnih lastnikov tudi ni nihče zahteval odškodnine, tisti pa, ki so prijavili take zahteve, niso storili tega, ker so imeli v resnici tako veliko škodo, temveč le zato, da se stori škoda tem, ki sede na zatožni klopi.

Gledena obtoženca Rohrmanna pravi, da je njegov slučaj identičen s Tratnikom. Priča Hamann je izpovedal, da sta nastopala zelo vlnudno, da ni dobil nikakega vtiska grožnje, in se je potem celo naravnost čudil, ko je izvedel, da ju radi tega preganja sodišče. Zaeno je poudarjal, da ni dal prelepti napisov pod vtiskom kake grožnje. In da je njegova izpovedba popolnoma verodostojna, je še bolj potrdil s tem, da je povedal, da je obtoženec oče bil pač njegov odjemalec do 20. septembra, pozneje pa ne več. Nadalje je Rohrmann obtožen vseh drugih činov, da je bil tudi pred Gruberjevo trafikko. Gdč. Paa je v predpreiskavi povedala, da ne pozna Rohrmanna in Tratnika, da je

(Dalje v prilogi).

še pozneje izvedela za njuni imeni. Pri glavnih razpravah je rekla, da ju more pokazati. Gospodična je v zvezi s ljudmi, ki prav dobro poznajo obtožnico, in je bila poučena, kje sedi obtožnica, da je drugi Rohrmann, tretji pa Tratinik. Predno pa je bila priča zaslišana, sta se obtožnica presedla, in priča ju ni pripoznala. Rohrmann ni bil nikjer drugje udeležen. Sicer pa ljudje, ki spe do pol 1, ali ki so nekoliko obilni, ponavadi niso preveč državni nevarni.

Glede na obtožnico Miklavca se priča Hanslovsky ne spominja, da bi ga leta videla pri Kordinu. Priča Skofčih je povedal, da je bil njegov nastop dobrohoten, da ni nič grozil, priča Pastirc pa je enako izpovedala, da je obtoženec prosil, da naj v svojem lastnem interesu snamejo tablo.

Za obtoženega Lotriča je stvar težavnejša. Priče so izpovedale, da je kričal: „table v petih minutah dol“ in mahal s palico. Da pa mož ni imel slabega namena, kaže izpovedba priče Krbana, kateremu je rekel, da samo gleda in gre proč, ako gredo drugi. Mož je alkoholik, tudi tedaj je bil nekoliko opit in se ni zavedal kaznivosti svojega dejanja, kvečjemu bi ga moglo sodišče obsoditi zaradi zapeljavanja k hudobni poškodbi tuje lastnine po § 486 k. z.

Državni pravdnik se je v Windischerjevi zadevi skliceval na pričo Novaka, ki pa je skrajno nezanesljiva priča, ki dvakrat ni ni enako izpovedala. Nič obtežilnega tudi niso mogle povedati priče Luhn in obe Stadlerjevi. Da je mahal z rokami, da je ploskal. Če je dober Slovenec, je videl v tem zadoščenje, če padajo nemški napisi, in je morda ploskal, ali to vendar ni kaznjivo. Priča Stadlerjeva je izpovedala, da je videla Windischerja in Voduska skupaj, da sta kričala z drugimi, pozneje pa je to izpovedbo umaknila in rekla, da se ji samo zdi. Na tak moment se pač ne da zgraditi stavba. Priča Spitz je videl v Windischerju nekega „Heerführerja“, ali ta priča je bil zelo razburjen, ker so mu prej razbili tablo in okno in je videl v vsakem hudodelcu Jasnih dokazov za Windischerjevo krivdo ni, in v dvomu mora sodišče oprostiti. Na drugi strani pa je cela vrsta prič, ki so izpovedale, da je bil Windischer popolnoma miren, nič razburjen. Vendar ne bo v tej družbi tak, v drugi pa drugačen. Naj se oprost.

Ziga Vodusek je sam priznal lojalno, kje je hodil. Državni pravdnik mu očita, da ni takoj priznal. Obtoženec ima pravico tajiti, državni pravdnika dolžnost pa je, krivdo dokazati. Pozneje je priznal kje je hodil in se tudi opravičil. Priča Paa je izpovedala, da je obtoženec govoril z brutalnim glasom, ali tej priči je odrekati vso verodostojnost, posebno ker sta priči Widmayer in Belle izpovedali, da je govoril prav prijateljski. Ravno tako je bilo pri „bazarju“. Priče so izpovedale, da se niso bale. Kjer ni strahu, tudi ni bilo grožnje. Ano Stadler pa je državni pravdnik pozabil vprašati, če se je kaj bala. Priča Hanslovsky je povedala, da Vodusek ni bil v zvezi z množico, da ni grozil, da ni pustil, da bi bila množica odnesla tablo v Ljubljano. Priča Czerweny je izpovedala, da je obtoženec zahteval od stranic napisa. Cela rodbina njegova kupuje pri Kirbisohu, znanci so vsi, tu vendar ni nikakega izsiljevanja. Priča Czerweny je zelo nervozna, ga Kirbischeva pa je stala pod vtisom prejšnjih dogodkov, ko so ji razbili drago tablo. Njegov nastop ni bil neprijazen, saj vendar ne bo šel iz pisarne nalašč zato, da bi izsiljeval odstranitev napisa, temveč, da dotičnike obvaruje škodo. Sodišče naj ga oprost. Če bi pa bilo sodišče drugega mnenja, je to kvečjem zapeljavanje k poškodbi tuje lastnine po § 468, kajti nikjer ni bilo povoda, da bi se bili dotičniki bali.

Za obtožena Krapeža so izpovedale priče, da je v kavarni biljariral. Bilo je v kavarni še drugih ljudi. Vse priče soglašajo, da je Krapež popolnoma miren, da ne pozna šovinizma, da ni bil nič razburjen, da se ni odstranil, da bi bile morala slišati, ako bi bil zaklical to, kar tudi priča Elbert. O teh pričah se pač ne more trditi, da bi bile po krivem prisegle. Priče so Krapeža morale videti, saj je bil v njihovi najbližji bližini. Priča Jano, Elbertov uslužbenec, predlagan kot priča po državnemu pravdniku, je tudi pritr dil, da je bil Krapež popolnoma miren. Gospodaritseh pa je najbrž slišal besede, ki jih je rekel Krapež Janu in jih po svoje razumel. Priča Czerweny je bila poleg Elberta, pa ni slišala onih Krapeževih besedi.

Glede na pričo Elberta, citira državni pravdnik Goetheja: „Von Zeit zu Zeit hab' ich die Slovenen gern, und ich fürchte mich mit ihnen zu brechen!“ Dokler je bil Krapež njegov odje malec, je bilo dobro, potem pa ne več. Govornik je ravno zato predlagal dokaz, da je ta priča strasten

sagrizenec. Priča je svoje izpovedbo proti obtoženemu stopnjeval. V predpreiskavi je trdil, da je Krapež harangiral množico, da je klical: „dajte Kastnerjevo tablo dol potegnit“, pozneje pa je to skrajšal, toda v mnogo zlobnejši izrek: „Za preteklo noč Kastnerjevo tablo dol“. Elbert je stal pri Kirbisohu. Ta klic je tako značilen, da bi ga bil moral vsak slišati, ali slišal ga je Elbert. Elbert je pač stal pod veliko sugestijo. Ljudje so vpili in priča je položil klic v usta tistega, ki ga je poznal. Elbert pa je tudi direktno trdil neresnico. Kako se je zvijal glede vrednosti tabe! Tabla je bila stara 40, 60, 80 let, vredna pa 60 K. Reklamne table pa da so vredne 40 K. Končno pa je le povedal, da so reklamne table zastoj, za veliko tablo pa je izvedenec Pristov povedal, da je vredna 3—15 K. Elbert se je branil, da to ni mogoče, ker je pred dvema leti Eberl prepleskal tablo, kar je trdil najodlošnejše, priča Eberl pa je povedal, da table sploh ni prepleskal. Elbert je prišel na to, ni bilo več onega drznega nastopa, in priznati je moral, da je pred sedmimi leti prepleskal tablo Kramaršič, ne pa Eberl. Taka priča pa ni verodostojna in če kdo spada na zatožni klop, spada tja Elbert in dal mu bom priliko, da okusi, kako ugodno je sedeti na zatožni klopi!

Državni pravdnik protestira. Predsednik opozarja zagovornika, naj ne govori tako, da je priča priznal, da se je zmotil.

Dr. Švigelj: Priča je to popolnoma pozitivno trdil in če se je tu zmotil, potem se je tudi lahko zmotil pri Krapežu. Če se je motil v enem, se je motil tudi lahko v drugem slučaju in to tembolj, ker pridejo zraven še osebni momenti. Obtoženec naj se oprost. Vsekakor pa Krapež ni bil v nobeni zvezi z drugimi dogodki, kar je še posebej upoštevati, ako bi ga sodišče spoznalo krivim zapeljavanju k poškodbi tuje lastnine.

Glede Voduska še pripomni, da je šel nalašč iz pisarne opozoriti Korziko in Jaxa, da ju obvaruje škodo, da je torej imel le dober namen.

Dr. Fran Novak.

Politični milje spremlja to obravnavo. Taki dogodki so se opetovano ponavljali kot posledica političnih dogodkov, ali vzlic temu je državna oblast v najredkejših slučajih čutila potrebo, poklicati dotičnike v sodno dvorano. Posebno pri nas je politično življenje v najozi zvezi s privatnim življenjem, da redno označujemo posameznike po njihovem političnem prepričanju. Taki dogodki so se pojavili že v veliko krutejši, huji meri, ali nikdar ni kričala državna oblast potem v tej meri na odgovornost, kakor v današnjem slučaju. Res, videli so se v Ljubljani dogodki, ki so morda ostali našim Nemcem v neprijetnem spominu, ali da je prišlo v Ljubljani do emanacije ljudske volje, temu ni bilo povod hipno razpoloženje, saj so se enaki dogodki vršili ne samo v Ljubljani, ampak tudi izven Ljubljane. Struna ljudske duše je bila pač tako napeta, da je počila. Da pa se je to zgodilo ravno dne 21. ali 22. septembra, zato pa niso odgovorni naši obtoženci. Zato pa je tudi obtožnica zgrešena, zato bi bili tudi obtoženci, ako bi bili obsojeni, obsojeni po krivici. Odgovorna zato je vsa množica, ne pa posamezniki. Le kolikor je vsak posameznik od obtožencev v resnici zakrivil, toliko je tudi odgovoren.

Obtoženca Podražja ne zadene nobena druga krivda kakor ta, da je kot stalni gost ge. Ravnikarjeve rekel, da naj tudi ona odstrani nemški napis. V njegovem nastopu pač ni bilo nobene nasilnosti. Ravnikarjeva se pa tudi ni nič bala, saj je komaj vedela, da ima nemški napis. Sama je dobra Slovenka in sama bi bila tudi to storila. Podraž se je nato mirno odstranil. Kje je tu kriterij nasilne grožnje! Če ni predmeta, s katerim bi grozil, tudi ni grožnje. Sicer so pa hudodelci po § 98 malo drugačnejši, kakor pa je brivec Podraž. Priča Marija Podraž je izpovedala, da je obtoženec zelo miren. Bil ni v nikaki zvezi z ostalimi, dne 21. ga niti v Ljubljani ni bilo. Naj ga sodišče oprost.

Ravnatoko ne zadene nobena krivda obtoženega Strusa. Obtoženec mora pač skrbeti, da kot postrežek preživi sebe in svojo družino s svojim zaslužkom. Prišel je pred Lassnika in rekel: še tista tabla naj gre dol. Tu ni bilo nikakega izsiljevanja, nobenega sporazumljenja z množico. Stal je na Marjinem trgu in čakal kakega posla. Tu mu je dal nekdo 40 vinarjev, da naj gre k Lassniku. Šel je tja, in to povedal, kar mu je bilo naročeno, pravem, ki ga videl v črni halji. Več govoriti se 40 v se ni čutil dolžnega. Zato, da je prišel z druge strani, govori zato, da ni bil v nikaki zvezi z odstra-

njevanjem tabel in drugimi obtoženci še manj pa s onimi „nemskimi“, ki so pri Goetelu ali kje drugje snemali table. Dr. pravdnik pač ne more najti povoda, da bi bil Strus nastopal hudodelsko. Resnica pa je tudi, da je Strus takoj, ko je prišel orožnik, povedal, da je hotel zaslužiti le 40 vinarjev, in priča Ana Lassnikova je sama rekla: Kaj se hoče, re-vež je, zaslužiti je hotel in je moral storiti, kar mu je bilo naročeno. Sodišče ga mora oprostiti, ker se v resnici ni zavedal kasnjivega dejanja.

Državni pravdnik je bral levite obtoženou Megliču, da se je pri obravnavi obnašal drzno. Res je to, a ni mu štetil v slo. Kdor bi bil v njegovi koži, bi bil enak. Pomisliti je treba, da je bil po krivici zaprt že 19. in 20. septembra, češ da je hotel z revolverjem postreliti vse ljubljanske Nemce, vojaki so ga pobili. Boji se vas, dasiravno ima čisto vest, saj je bil tudi prej zaprt po nedolžnem. Ni se torej čuditi, ako je izgubil živce, saj je bil zaradi te stvari izključen iz šole, saj je izgubil celo leto.

Obtoženi Meglič joče, ženske v poslušalstvu si brišejo oči, državni pravdnik pa se bled kakor smrt obrne v stran.

Da je Meglič pri dogodkih dne 21. septembra popolnoma nedolžen, kaže ves dokazni material. Dobil sem pa vtis od državnega pravdnika — ne ad personam — da mu je prav posebno leželo na tem, da bi Meglič prišel radi hudodelstva v zapor. Direktnega dokaza, da bi bil Meglič pri Lassniku, ni. Dokazano pa je, da je bil izpuščen iz zapora ob 1/2, ob 3/4, 12 pa ga je srečal njegov gospodar v Stritarjevih ulicah. Če vzamemo najneugodnejši slučaj, da se je dogodek pri Lassniku vršil ob 3/4, 12, bi si Meglič moral najprej nabaviti trobojnico, si jo pripeti in potem v najhujšem diru teči naravnost k Lassniku, gnan po neki nadnaravni sili. Tam bi moral dvakrat nastopiti, najprej v prodajalni in po 10 minutah zunaj. To je fizično nemogoče. Če se je dogodek vršil prej, je stvar tem manj mogoča.

Državni pravdnik je razdelil priče v dobre in slabe. Priči Schuschele in Kostainschek ste dobri prič, Bergant pa slaba, slaba tudi Bobič. Posebno je slaba priča Bergant, ker se njegova izpovedba ne ujema z nad vsak dvom vzvišeno najverodostojnejšo izpovedbo „dobrih“, ki ste doma od nekod iz Stajerskega, kjer je narodnostni boj gotovo še huji kot v Ljubljani. Priča Bergant pravi, da si je tedaj, ko je bil poklican k Lassniku, zabeležil čas, da je bilo ob 11. Seveda državni pravdnik na to ne da nič. Bergant pa pravi dalje, da je šel iz službe ob 12, prej je napravil obhod, kar je trajalo pol ure, prej je stal pol ure na trgu, še prej pa se je vršil dogodek pri Lassniku, torej ob 11. Ker pa je bil Meglič izpuščen šele ob 1/2, 12, je absolutno izključeno, da bi bil navzoč pri Lassniku.

Priči Schuschele in Kostainschek sta rekla, da poznata obtožena polico. Državni pravdnik je sam priznal, kako težavno je spoznati osebe, katerih ni človek popreje poznal. Poleg tega pa podpira obtožencev zagovor tudi Boštele, ki pravi, da obtoženec najbrž ni imel površnika, ker mu je prinesel samo klobuk. Priči Schuschele in Kostainschek pravita, da je imel površnik. Meglič ga ni imel, torej je bil kdo drug. Nasprotujeta si pa zelo eden pravi, da je imel površnik ogrnjen, drugi oblečen, eden temne, drugi svetle barve. Ravno tako sta si tudi nasprotno rekla glede časa. Če se motita v vsem tem, tudi zmota v osebni ni izključena. Obtoženec naj se oprost.

Obtoženec Cerar je tudi eden tistih mladeničev, ki ne vzbujata vtiska da bi bil tak hudodelec, kakor mu očita državni pravdnik. Obtožen je, da je snel veliko tablo pri Kastnerju. Olimpia Czerweny je tista priča, ki je prinesla spričevalo sama da je bolna, in res ni kazala posebne inteligence. Čudno je res, da je od Kirbisoha pa do Kastnerja natančno videla Cerarja, posebno če se upošteva daljava in njeno duševno razburjenje. Izpovedba te priče pač ni zavišana nad vsak dvom. Nasprotno so pa priče Milka Florjanič, potem Drenovec in Cerar izpovedali z vso gotovostjo, da Cerar ni odtrgal table za benoin in se tudi ni dotaknil velike table. Cerar je prišel slučajno tja in ravno tako tudi Klopčič. Cerarju je nekdo porinil benoinovo tablo v roko, in to je Cerar vrget proč, ko je prišel do prepričanja, da ni njegova dolžnost, držati tablo v rokah. Da je vrget to tablo proč, je sam priznal. S tem pa še ni dokazano, da je kriv hudodelstva, ki ga mu očita obtožnica pod točko I in ni dokazano, da je sam odtrgal tablo.

Če je v resnici stegnil svoj jezik proti orožnikom, stvar ni jasno dokazana, saj ni bil niti zaslišan orožniški ritmojster Bregentzer, kateremu naj bi bil vzklik veljal, niti kateri drug orožnik.

Končno priporoča, naj se zapiski natančno pregledajo, ker je v njih mnogo netočnosti in isrami prepričanje, da bo sodišče oprostilo obtožence, ker bi obsodba, ustvarila le nove žrtve, a sodišču ne sme biti do žrtv, temveč le do pravice.

Dr. Ivan Milan Hribar.

„Quoad generalia“ k točki I. obtožnice pravi, da se stvar nikakor ne sme generalizirati, češ bom pa še tebe obesil, če bodo drugi viseli. Glede na mojega klienta obtožena Esta pa pridete v poštev dve priči, Rolt in Horvat. Obtoženec se je predstavil obema v isti uniformi, v kakršni je bil isti dan, a prva priča ga ni mogla s gotovostjo spoznati, druga priča pa je odločno izjavila, da obtoženec ni tisti, ki je bil tedaj pri Kleinmayerju. Stem torej pade tudi obtožba glede te točke v prah, kakor je padla prva v blato. Ako bi se pa sploh ta stvar hotela soditi, pač ne spada drugam, kakor pod točko 11. postavice iz leta 1856, tako imenovanega „škan-dal parafrasa.“ Predlaga, da se obtoženec oprost. Končno pa stavi kratek apel na državnega pravdnika. Tortura je sicer še zdavnej odpravljena, ali statih celih osem mesecev pod obtožbo, je duševna tortura, kakršne ne bi bilo treba.

Dr. Vladislav Pegan.

Tekom razprave je bilo opazovati precej razburjenja na vseh straneh, zlasti pri zagovornikih, ali to ne gre na račun sodnega dvora ali zatožne oblasti, temveč ker so zagovorniki pripadniki one narodnosti, ki je dobila dne 20. septembra hud udarec. Izjavlja v imenu vseh zagovornikov, da morebitno razburjenje ni bilo naperjeno proti osebni predsednikovi, in to temmanj, ker je v resnici z redko potrpežljivostjo razumno položaju vodil to dolgotrajno obravnavo.

Enaki dogodki, kakor v Ljubljani, so se vršili tudi drugje, toda v veliko huji meri n. pr. na Tirolskem, ali nikjer niso imeli takih posledic. Prva obtožba se je izvršila bolj krvavo, obtoženi so bili obsojeni na 6 mesecev, druga je milejša. Maribor, Ptuj in Celje so nam še v živem spominu, in kaka je tu razlika! Efekti so bili isti, razlika je le ta, da tam ni nihče trpel osebno, pri nas pa. Tam je prišlo le do lahkih zasledovanj, kako pa pri nas! Kje je iskati vzroka? Prav je že pripomnil tedaj dr. Tavčar, da so tu posegle vmes višje sile izven teh krajev, da je to prišlo od zgor. Res je, vsaka narodnost ima pravico do popolne integritete in tudi naših par sto Nemcev ima pravico do državnega varstva, ali to varstvo ne sme biti tako, da bi se z njim poseglo v tuje pravice. Ni prav, če se je zgodilo hudodelstvo, da morajo biti tudi žrtve, ki bodo trpele zato. Se pač hoče storiti tako, kakor pri vojaki, kjer je v slučaju upora ustreljen vsak deseti. Ali med temi obtoženci ni niti vsak deseti pravi krivec, kajti ti so drugje.

Dve vrsti prebivalstva je pri nas. Pri Slovenih se je že zdavnaj opazala tendenca, da bi se iznebili tradicionalnih dvojezičnih napisov, ali nihče ni hotel začeti. Bilo je zato treba le pravega povoda, in ta povod je dal tisti, ki je dal streljati dne 20. septembra. V resnici so pa slovenski trgovci in obrtniki z veseljem pozdravili to izpremembo, da je Ljubljana izgubila dvojezično lice. Najboljši dokaz zato je gospa Češarkova (slučaj Orehek), ki je sama dala odstraniti dvojezični napis. Orehek pač tu ni delal sile, pač pa jo je delal nekdo drug, ki je zahteval, da mora dvojezični napis nazaj. To pa ni bil Orehek, temveč orožniški ritmojster Bregentzer. Če kdo tu spada na obtožni klop, ni to Orehek, temveč Bregentzer!

Državni pravdnik protestira, predsednik opominja.

Dr. Pegan: Konstatiram samo dejstvo! — Sicer pa je tudi večina ljubljanskih Nemcev uvidela, da je edino prav, ako se prilagode ljudstvu, med katerimi žive, kakor slučaj Goldstein (Orehek).

Položaj dne 18. septembra je bil nevarnejši, ali tudi tedaj se ni osebno zgodilo nikomur nič, dne 19., 20. in 21. pa o tem niti pomisliti ni. Nemoi se niso prav nič bali radi snemanja tabel. Klasična priča za to je Mikusoh, ki se je kregal z množico in jo smerjal, pa se mu ni nič zgodilo. Strah je nastal šele pozneje v aktih, v obtožnici, drug človek ni vedel sanj. Nekoliko strahu je že bilo, kar je najboljši dokaz, da je valed govornikove privatne pripombe napram državnemu pravdniku, da te persekucije napravljajo slo kri danes v poslopju justične palače nameščenih 18 orožnikov.

Predsednik: Tu skrbim jaz za red?

Dr. Pegan: Če predsednik skrbi za red, čemu sem pa jaz danes videl na galeriji dve policijski osebi v uniformi!

Obtoženou Orehku se očita, da je pri Goldsteinu nastopil tako, da ga

je pripravil v strah. Množice ni bilo tedaj tam, in Orehek je samo prestavil v nemščino, kar sta rekla Goldsteinu slovensko dva nemčana. Goldstein se mu je celo zahvalil zato in potrdil, da so bili popolnoma mirni. Za uslugo, ki jo je storil Goldsteinu, pa sedi Orehek na zatožni klopi in naj gre par mesecev v ječo. Državni pravdnik je preobrnil smisel besedi „garantiram vam, da se vam nič ne zgodi“. V tem ni nikakega izsiljevanja. Besede nimajo značaja: če ne storiš, se ti bo kaj zgodilo, temveč: če storiš, se ti ne bo nič zgodilo. Vsekako pa tu manjka subjektivni moment, kajti Orehek se gotovo ni zavedal, da napravi njegov nastop strah pri Goldsteinu.

Pri Češarku je gospa, zavedna Slovenka, sama nagovorila obtožena, da ji pomaga sneti tablo. Obtoženec se je nato, kakor pravi priča Gerlovič, izgubil z dvema gospodoma v neko gostilno. V množici ni bil.

Pri Mrzlikarju se je priči samo zdelo, da je bil Orehek zunaj, ko je prišel nekdo zahtevati odstranitev dvojezičnega napisa. To pa še ne zadoštuje za obsodbo.

Pri Mahru sta Lovšin in Škof čutila potrebo, odstraniti nemški napis. Stvar pa spada kvečjemu le pred okrajno sodišče. Obtožena sta, da sta napravila 240 ozir. 275 K škode. Čudno je, da tu državni pravdnik ni zahteval izvedencev, da jih je šele sodni dvor pripustil na predlog braniteljev, sicer bi bila še danes obtožena zaradi škode 275 K.

Dejanje obtožencev ni kaznjivo. Bila sta v zmoti. Zagovarjata se, da sta mislila, da je magistrat ukazal odstranitev nemških napisov. Ako je bil enakega mišljenja priča Mardetschlaeger, akademično izobražen človek, je to pri teh dveh še bolj umljivo. In človek, ki gre prej gospodarja vprašat, nima slabega namena. Skozi okno je gledala ženska in se smejala, spodaj je stal hišnik in gledal, navzoč je bil stražnik, a nobeden od teh ni reagiral. Bila sta tembolj prepričana, da izvršujeta nalog mestnega magistrata.

Državni pravdnik je rekel, da je to žalostno. Objektivno je res, ali če se pomisli, da je bilo ljudem znano, da je drugod dala mestna oblast odstraniti po policiji nemške napise, je taka misel tudi v Ljubljani opravičljiva.

Če se ne bi sodni dvor prepričal o njuni nekaznivosti, poudarja, da je škoda cenjena le na 2340 K, ozir. 36 K, torej spada čim le pod § 468 k. z. in je treba uvaževati olajševalno okolnost, da sta bila pijana. Glede § 98b pa je pripoznati, da nista bila v nikaki zvezi z množico, da ni bil radi njihovega postopanja nihče v strahu, da nista nikomur grozila. Zapoljela sta celo snete črke na dvo-rišče. Tako ne dela hudodelec. Sodišče naj ju sodi milo, ne pa milostno.

Dr. Alojzij Kekelj.

Državni pravdnik je v svojem govoru posegel za celih tisoč let in še več nazaj v zgodovino, jaz mu ne bom sledil na tem potu, temveč se hočem baviti z najnovejšimi dogodki. Predvsem hočem izpregovoriti nekaj besedi pro domo, kajti tukajšnji poročevalci nekih listov so napadli mojo osebo, češ, da delam nekaj „Staatsstreich“, to pa edino zato, ker sem apeliral na občinstvo v tej dvorani, da naj bo mirno, ker s tem olajšuje obtožencem in zagovornikom položaj. Poleg tega pa še omenim, da je „Grazer Tagblatt“ priobčil danes cel članek, v katerem piše v skrajno žaljivem tonu o tej obravnavi.

Predsednik ustavi govornika, češ, naj ostane pri stvari.

Govornik pouči državnega pravdnika, da v tistem času, ko je on rekel, da so živel Sloveni in Nemci v lepem medsebojnem miru, ni niti bilo Nemcev v naših krajih, kajti nemški element se je pokasal šele v času reformacij.

Tiste sile, tistega žuganja, kakor je mišljeno v § 98 b, razprava ni povedala. Pač se je res tu uresničil stari pregovor: „Parturient montes, nascitur ridiculus mus“. Priče so tu izpovedovale pod dvojno kontrolo, ali kaj takega, kakor zahteva § 98 b, se ni našlo. Žalibog pa nimajo obtoženci in njihovi zastopniki kontrole nad pričami tudi tekom kazenske preiskave, kakor je to uvedeno v modernejših državah, n. pr. na Francoskem. Potem bi dobila stvar vse drugačno lice, če izpovedka in ne bi imeli mi sedaj tako težavnega stališča, kakor sedaj, ko je vse le osredotočeno v obtožnici, sestavljeni po izpovedbah nekontroliranih prič v predpreiskavi.

Položaj in razmere so bile take, da ni nikakor misliti na kako nasilstvo. 80% nemških trgovcev je prostovoljno odstranilo nemške napise, ker so prišli do prepričanja, da je najboljša, ako tudi tu obvelja ona stara nemška: „diger krah je, tistega pesem pojoi!“ Če se to upošteva, potem je obtožba neopravičena glede na

točko I., tedaj pade obtožba zaradi hudodelstva po § 98 b.

Državni pravdnik je razdelil priče v dobre, lepe, krasne, verodostojne, zvišene, ki se bavijo s kriminalističko, preproste, naravne in neverodostojne. Tudi v tem mu ne bom sledil, temuč bom priče presojal po tem, kakor so v resnici izpovedale.

Obtoženca Kranjcu se očita, da je razbil reflektor pri Kendi. Edina priča za to je Reza Worm. Tisti čas je bilo na ulici vse polno ključavničarskih vajencev. Ti vajenci so enaki po obleki in zamazanem, očrtnjenem licu in zamenjava je prav lahko mogoča. Upoštevati je tudi to, da je bila priča tedaj zelo razburjena in je lahko videla nekaj kar ni res, česar ne bi bila videla, če ne bi bila razburjena. Rekla je, da se je to zgodilo takoj po 12. uri. Priča Eberle pa je povedal, da so se na reflektor obesili 3 ali 4, da tedaj Rebečkovih ni bilo tamkaj. Priča Kovačević je rekel, da je bil dotičnik rjavo oblečen, dočim je imel Kranje modro obleko. Tudi hišnik Pavčič je izpovedal, da Kranjca ni bilo tam, priči Rebeč in Hrastnik pa ste potrdili, da je bil Kranje ob 1. doma. Reflektor, ki je igral jako drago vlogo je končno zlezel od 50 K na 15 K.

Pri Kastnerju sta obtoženca Kranje in Fatur popolnoma nedolžna. Edina priča je Elbert, ki je videl Kranjca priti po lestvo. Prijel ga je in vprašal, čigav je, kar je Kranje takoj povedal. Drugi pa je prišel zraven in rekel: ne povej. Ali bi bil Kranje povedal, da je Rebečkov, ako ne bi bil imel čiste vesti! Priznal je tudi, da je poslal po lestvo Krapež. Klara Elbert obtoženec ni videla, pač pa pričajo Kuno, njegova žena in Sršen, da sta prišla h Kunu, ko se je pri Kastnerju že pričelo, da sta delala težko, z vso pozornostjo in močjo in da se nista odpravila od dela. Gotova sta bila šele, ko so prišli orožniki, in odšla po Židovskih ulicah nazaj. Tu torej manjka vsak dokaz krivde. Posebno glede na Faturja je obžalovati, da je moral toliko mesecev prenašati muke ob tožbe in sedaj obravnave, ko ni proti njemu absolutno nobenega dokaza. Mislim, da ne kršim svoje zagovorniške dolžnosti, ako ne poudarjam olajševalnih okoliščin za kak nepričakovani slučaj.

Obtoženi Bukovnik je sam priznal, da je prinesel lestvico in le toliko je tudi skril. Kazen ga bo zadela, ali gotovo je tu pristojno le okrajno sodišče, da ga sodi po § 468. Vrednost tabel je zadostno ugotovljena. Elbert je sicer cenil veliko tablo na 60 K, male pa na 40, a izvedenci so cenili vse skupaj le na 70 K. Olajševalno je, da je priznal, da je on nekažnovan, da je bil razburjen, zaveden po drugih in še jako mlad.

Slučaj na Martinovi cesti hoče drž. pravdnik tudi spraviti v zvezo z drugimi, a razprava tega ni dognala. Sedeli so v gostilni in se pogovarjali o ljubljanskih dogodkih. Spomnili so se, da ima tudi Lang nemški napis in bi bilo škoda, da bi ga kdo razbil. Zato sta ga hotela opozoriti na to. Prišla sta v komptor, kjer je bil mladi Lang, komptoaristinja in poleg tega še velik pes, katerega nisem jaz predlagal za pričo. Grozila nista prav nič, kakor je izpovedala priča Mizli Linhart, kakor jo je imenoval državni pravdnik, sta rekla „v imenu županstva vas prosimo“. Tu pač ni nobenega znaka § 98b. Sicer pa je gospod Lang mečan človek, in če bi nastopala nasilno, bi ju bil gotovo vrgel ven. Potem sta še sama pomagala sneti tablo. In končno se jima je še Mizli Linhart zahvalila. Čudno je, da državni pravdnik še vzdružuje tako obtožbo, ki je popolnoma neopravičena. Ako je rekla Mizli Linhart, da je bila v strahu, se sklicujem na drž. pravdnika, ki je sam rekel, da ni merodajna, ako so bili posli v strahu, ne pa gospodarji.

Dr. Neuperger: To je bil lapsus...

Dr. Kokalj: Če se vam pripeti kak lapsus, zakaj bi se ne smel tudi komu drugemu, n. pr. tema obtoženca. — Odločno protestira proti vsakemu razširjenju obtožbe v zmislu § 263 k. pr. r. in to v svojem in dr. Pegana imenu, katerega klijenta on sedaj zastopa.

Predsednik: Obtožba se ni razširila v zmislu § 263 k. pr. r. Iz obtožbe je le pomotoma izostalo ime Lang, stvar je v razlogih obrazložena. To je le zgolj lapsus, katerega pa je drž. pravdnik popravil ob začetku obravnave, ko je rekel, da naj se vstavi ime Lang.

Dr. Kokalj: Formalnost je formalnost. Za razširjenje obtožbe ni nikakega povoda, zato bo treba obtožbenca oprostiti. Sicer pa imamo specijalno državno zatožno oblast, in od državnih nastavljenecv smemo vsaj to zahtevati, ko nimajo drugega dela, da vsaj sestavijo pravilne obtožbe.

Ne prosim milosti za svoje branjenca, temveč edino le mile sodbe,

ker se bo s tem tudi poleglo razburjenje občinstva.

Po kratkem spopadu med dr. Peganom in dr. Neupergerjem zaradi Bregentzerja zaključili predsednik razpravo ob 10. uri 30 minut ponoči. Rasodba se proglasi danes, v torek, ob 3. popoldne.

A. Ekar.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. aprila.

Razveljavljena konfiskacija. V 38. številki »Slovenskega Naroda« smo priobčili pod naslovom »Slovenec in Slovenke« pasus iz govora češkega poslanca V. Klofača v avstrijski delegaciji dne 30. oktobra 1908. Državno pravdnistvo nam je ves dotični sestavek zaplenilo. Naš ugovor proti tej zaplenitvi na deželno kot tiskovno sodišče ni imel uspeha, ker se je celo sodišče postavilo na stališče v zakonu neutemeljeno, da so govori poslancev v parlamentu in v delegacijah pod gotovimi pogoji konfiskabel. Proti tej kuriozni rasodbi smo se pritožili na graško nad-sodišče, ki je rasodbo ljubljanskega deželnega sodišča razveljavilo in dvignilo zaplenbo. Ker je torej pravica zmagala in je bila zaplenba razveljavljena, nam mora erar povrniti vse stroške zaplenjene izdaje.

Repentiranje. Kakor poroča Laibacher Zeitung, je dr. Pegan na nekem shodu v Unioinu povedal, da je dr. Tavčar v deželnem odboru glasoval proti — »Mladiki« in proti dr. Smidu. Nam se vidi, da je bilo repentiranje dr. Pegana nepotrebno, ker dr. Tavčar svoje glasovanje vsikdar ureja po zahtevi zakona in vesti. Če dr. Pegan že enkrat razobeša glasovanje v deželnem odboru, mora po vedati čisto resnico! Kar se tiče daritve »Mladiki«, dotičnega sklepa mestnega sveta deželni odbor ni mogel odobriti, ker še ni bil postaven raz-glašen. Dr. Tavčar je pri svojem glasovanju naravnost izjavil, da glasuje le za to, da se spisi vrnejo magistratu, da preskrbi potrebno razglasitev, ker nerazglašena sklepa ni mogoče odobriti. Dr. Pegan bo že vedel, čemu je to zamočal. — Kar se tiče provizorne kustoza, ga ni bilo mogoče rešiti, in to z razlogov, katere gospod kustos sam najbolje pozna. Dr. Tavčar pa je skušal pridobiti mu vsaj nekaj odpravišine, ali brezuspešno. V tem pa gotovo tiči nekaj strahovlade. Omenjamo pa enkrat za vselej, da ima naš list nasproti dežel-nemu odboru čisto svobodno roko, ne da bi se moral pri tem ozirati na dejstvo, da je dr. Tavčar član deželnega odbora. Pri tej svobodi bo de-tudi v bodoče ostalo.

Modrovanje dr. Šusteršiča na nedeljskem shodu v »Unioinu« so nas zaradi tega nekoliko presenetila, ker smo vse to že neštetokrat čitali v »Slovenou«, v celjski »Deutsche Wacht« in v podobnih listih Katoliški dr. Šusteršič in protestantski dr. Hegemann kar tekmujeva, kdo bo bolje dokazal, da so slovenski naprednjaki veleizdajalci; oba namreč upata in želita, da bi vlada še huje kakor sedaj preganjala narodno napredno stranko in podpirala klerikalizem in vsenemštvo. S temi lažljivimi denuncijacijami bi si dr. Šusteršič, vitez komturkega križa Franc Jožefovega reda in voditelj subvencionirane opozicije, pač rad ugledil pot do ministrskega fotelja. Man merkt die absicht und wird nicht verstimmt!

Subvencionirana opozicija. Ministrski predsednik Bienenst po zna dobro svoje opozicijske Pappenbajmceve. Pink-pink — to je tista čarovna moč, ki iz rjavečih tigrov napravi krotke ovce. Zato je klerikalni »Zadružni zvezi« zopet dal lepe kronice. Kar 18000 K subvencije je zdaj dobilo to klerikalno podjetje od vlade. Opozicija, ki berači pri vladi za denar in ki dobiva teden na teden kako subvencijo, je seveda jako resna in bo znala izbornu braniti slovenske narodne in gospodarske koristi. Če ima vlada proti sebi tako opozicijo, ki ji daje darila iz državne blaginje, potem seveda lahko dela kar hoče in nas po poljubnosti zatira v narodnem kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru. Osih smo mislili, da so poslanci voljeni, da branijo in zastopajo koristi volilcev; zdaj pa vidimo, da zastopajo klerikalci samo koristi svojih podjetij, 18000 kron — to niso majhe solse in stranka, ki dobiva take subvencije, mora seveda parirati, kakor desirani pudel. Volilci naj se pa le potolažijo; nekaj bodo od tega le imeli: da bo namreč država strahovito zvišala davke na pivo in nažganje tako, da bo pivo najbrž še enkrat tako drago, kakor je zdaj.

Pozor! Oni službodajalci, ki imajo svoje uslužbenca savarovane za starost pri deželnemu uradu splošnega pokojninskega zavoda za namočence v Trstu, so prejeli za se in za svoje

uslužbenca glasovnice za volitev delegatov. Prosimo te interese, da pridrže in spravijo prejete glasovnice do tedaj, da prejmejo poziv od volilnega odbora.

Izpitni za učno usposobitev. — Usposobljeni so bili: A. za meščanske šole z nemškim učnim jezikom Irid Dolinski, o. kr. okr. šolski nadzornik v Gurahumori (Bukovina), Franc Stessl, def. učitelj pri Sv. Florjanu na Štajerskem, Jož Strake, def. učitelj v Sohlagu na Češkem, J. Thumser, def. učitelj v Dra-hovcih na Češkem, J. Cinek, def. učitelj v Rokitnicah na Češkem. Do polnilne izpite so napravili: J. Čenčič, prov. učitelj pri Sv. Barbri v Halozah iz verouka, Friderik Dermelj, prov. učitelj v Višnjigori iz nemščine in R. Novak, prov. učitelj v Idriji iz verouka. — Posebne izpite so napravili: gđ. M. Jurca def. učitelj v Knežaku iz nemščine, gđ. A. Kuhelj, prov. učitelj v Štalcarjih iz slovenščine, gđ. M. Priboschitz, pom. učitelj v Mozolju iz francosčine z nemškim učnim jezikom, gđ. M. Svoboda, zasebnica v Ljubljani iz francosčine z nemškim učnim jezikom in gđ. A. Šantel, učiteljica na meščanski šoli v Pulju za poduk na gosli z nemškim učnim jezikom. — Za ljudske šole so bili usposobljeni: z nemškim učnim jezikom H. Pauer, prov. učitelj v Registru na Štajerskem, gđ. A. Rössman, pom. učiteljica v Goleniču in gđ. G. Windisch, suplentinja v Spitališču na Zg. Avstrijskem; z nemškim in slovenskim učnim jezikom: A. Jerin, prov. učitelj v Podčetrku, A. Koprivec, prov. učitelj na Robu, gđ. A. Drobnič, prov. učitelj v Sempetru, gđ. A. Gerčar, prov. učiteljica v Zamešku, gđ. O. Junowicz, prov. učitelj v not. uršulinski šoli v Ljubljani, (v nemškem oddelku); gđ. E. Matko, suplentinja na Homu pri Gornjemgradu, gđ. M. Medič, prov. učitelj v Radovljici, gđ. M. Podkrajšek, hospitantinja na ljubljanski gluhošolnici, gđ. K. Potočnik, prov. učitelj v dekliški šoli v Ljubljani, gđ. M. Rohman, prov. učitelj na slov. mestni dekliški šoli v Ljubljani in gđ. M. Slamberger, prov. učitelj v Krvaju. Dve gospodični za meščansko šolo in en gospod za francosčino so med skušnjo odstopili. — Ena kandidatinja za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in 2 kandidatini za slovenskim in nemškim učnim jezikom so bile aprobeirane, ena kandidatinja pa ni prišla k izpitu.

Ali je to namenoma? Zaupnik iz Metlike nam piše: Moj sin obiskuje tukajšnjo obrtno šolo. V njegovih zvezkih se nahajajo kot vzorci za naročanje blaga: Mihael Kastner v Ljubljani. Ali je to reklama z namenom?

Nemškutarstvo v Belikra-jini predstavljajo v prvi vrsti poštni vozovi, ki imajo skoraj vseskozi samonemške napise. Ta madeš mora zginiti, ker se nam lahko sicer nasprotniki posmehujejo.

Pri dopolnilnih volitvah v odbor »Matice Slovenske« je bilo oddanih 63 glasovnic. Izvoljeni so za dobo 4 let sledeči gg.: dr. Bezjak Janko (63 glasov), ing. chem. Turk Jak. (63), Milčinski Fran (62), dr. Murko M. (61), Svetec Luka (61), dr. Lončar Drag. (60), Gangl E. (58), Govekar Fr. (53), Trstenjak A. (53), Finžgar Fr. (52) Za dobo dveh let je izvoljen gosp. P. vitez Grasselli (50). Po nekoliko glasov so še dobili gg.: Jos. Wester, A. Virbnik, M. Pakj, dr. P. Grošelj, A. Aškero, dr. Jos. Cerk, E. Jaro, dr. E. Lampe, dr. V. Ravnihar, Iv. Vrhovnik, dr. Ivan Grafenauer, Vatroslav Jagić. (Dva glasova sta bila neveljavna.)

Odposlanstvo »Matice Hrvat-ske« je izročilo »Slov. Matici« oficialen dopis svojega odbora, da izda »Mat. Hrvatska« v svojih rednih izdajah za leto 1909 književno študijo prof. dr. Branka Drechslerja o Gajevi-Vrazovi ilirski dobi, in sicer v toliki nakladi, da bodo knjigo mogli dobiti tudi člani »Matice Slovenske«.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je pristopil na Jurjevo kot pokrovitelj gospod Tomo Mencinger, trgovec na Sv. Petra cesti, ter je nje pokroviteljsko plačal v roke moški šempeterski podružnici. Zato pozdravljamo gospoda Tomo Mencingerja kot najmlajšega pokrovitelja naše dične družbe, saj edno pa pripravljamo tega vrliga svednega narodnega trgovca najširšim našim krogom.

Narednih kolihov ni dobili v nobeni trafiki in v nobeni trgovini v Vodmatu in v šempeterskem predmestju. To dokazuje dovolj, kakšna narodna mladost je vlada pri nas celo v krogih, ki bi bili v svojem interesu poklicani, da kolikor mogoče širijo narodno zavest in s tem tudi narodno osamosvojitev. Ali smo tako hitro pasabili septembereke dogodke?

Drugi komorni večer. Ne samo zato, da zadostimo svoji časnikarski nalogi, temveč radi tega, ker smo prepričani, da služimo dobri stvari slovenskega napredka, opozarjamo občinstvo vnovič na drugi komorni večer, ki se vrši v sredo, dne 28. t. m. v mali dvorani »Narodnega doma«. Brez dvoma je za slovenski napredek vobče pomembno, da smo se začeli zanimati za tako panogo kulture, ki jih goje samo večji, zrelejši narodi. Povej, s čim se baviš in povem ti, kdo si, bi se dalo reči in če zamoremo konstatirati, da je začelo naše občinstvo uvidevati, da ni edini glasbeni užitek na svetu poslušati v zakajenih izbah kje na Posavju ad hoc sestavljene kvartete, konstatiramo to z veseljem in neakim upom v boljšo bodočnost. Vsakdo, ki je bil pri prvem komor. večeru mora priznati, da mu je šla lepa godba k sru, dasi ni morda muzikalično bogve kaj izobražen in prepričani smo, da oni, ki je prvič posetil to prireditev, drugič tudi ne bo izostal. Konečno je upoštevanja vredno, da nastopi pri jutrišnjem komornem večeru tudi domača moč gđ. Mira Zupančeva, pevka iz priznane šole mojstra Hubada, ter da se s tem komor. večerom ne kako zaključijo vrsta glasbenih užikov te sezije, podarjenih nam od izborne-ga kapelnika Talicha, ki je tudi duša slovenskih komor. večerov, in se pri tej priliki za to sezijo od nas posla-lja. Smelo smemo torej računati, da bo jutri dvorana polna lepe glasbe željnega občinstva, ki bo s tem dokazalo, da ceni poštvalnost umetni-kov, ki nam prostovoljno pomagajo crati dosedaj dokaj zanemarjeno kulturno polje.

Ali je varno voziti se po električni železnici? Že večer smo omenjali, da vozijo pri električni železnici ljudje, ki bi se morali še dolgo učiti, predno bi bili za vožnjo docela sposobni. Danes nam poročajo čudne stvari tudi glede skušnje, ki jo mora vsak uslužbenec delati potem, ko se je pravilno izučil. Kakor se sedaj delajo skušnje, ni to nikak izpit. Izprša-juje Luttman in Wiederwohl, ki sama baje niti voziti ne znata in ki sta največja ignoranta v voznjskih stvarih. Edinole njima je izročena odločitev v tako važni stvari. Če pa prihajajo k izpitu za samostojno vožnjo še popolnoma nezreli ljudje, in če se skušnja kar »pod roko« napravi, potem ni čuda, če sta danes pri električni samo dva voznika, katerim je bila dana prilika, da sta se naučila tako voziti, da prevladata stroj tudi v največji nevarnosti. Vseh drugih vodstvo ni po predpisih izučilo in vsem drugim manjka toliko voznjske teorije in tudi prakse, da bi pri količjak strogi komisiji — če bi danes skušnjo ponoviti morali — vsak drug padel! Zahtevamo, da se iz varnostnih ozirov nemudoma revidirajo pravila glede spravevalne komisije. Ljudje se vendar ne morejo voziti po železnici, katere uprava je tako lahkomišelná, da stavi naše življenje v nevarnost.

Brezkaktost vodje električne železnice. Ljubljanska cestna železnica bi morala računati s tem, da je odvisna od naklonjenosti slovenskega občinstva in da ji izkazuje ljubljanska mestna občina — ki je tudi slovenska — razne ugodnosti in dobrote. Tukajšnji njen obratni vo-dja bi moral v danih razmerah spoštovati ljubljansko prebivalstvo vsaj toliko, da bi se vsaj po možnosti vdeleževal družabnega gibanja v slovenskih krogih. Temu pa ni tako! Sedanjí obratni vođa je smatral za svojo prvo dolžnost, da postane bržko pride v Ljubljano — kazinot. On pa ni le na papirju član kazine, marveč je strasten zagrizenec, ki je kuhan in pečen med kazinoti. Če pomislimo, da v kazini ni niti enega Slovenca, da zahajajo tja sami sovražniki našega naroda, potem lahko trdimo, da se imenuje najmanj brezaktnost to, da provocira vođa ljubljanske električne železnice na tak nesramen in žaljiv način slovensko prebivalstvo Ljubljane.

Električna železnica in slovenski napisi. Po Trstu in Gorici vozijo vozovi s samolaškimi, v Gradcu in Celovcu s samonemškimi napisi. Ker imamo sedaj v Ljubljani samoslovenske ulične napise in tudi že skoraj po vseh trgovinah samoslovenske table, je nujno potrebno, da merodajni krogi pritisnejo tudi električno za samoslovenski značaj. Vsi dvojezični napisi, reklamne tablice in dvojezični listki naj izginejo. Ako železnica ne bo sama skrbela za to, da ustreže naši zahtevi, pa si bo občinstvo to samo izbojevalo a zakonitim potom s tem, da se ne bo vozilo toliko časa, dokler ni samoslovenskih voz!

Ali je varno voziti se po ljubljanski cestni železnici? (Glas iz občinstva). Pod tem naslovom je večeršnji »Slov. Narod« dobro označil, kako nevarna za občinstvo je nakana vodstva električne cestne železnice, da pusti voziti nove voznike brez

prave izuče, edino z namenom, da more starejše uslužbenca odpustiti iz službe. Opozoriti je treba na silno nedostatno progo po Poljanah od finančnega ravnateljstva naprej. Tla, na katerih je položen tir, so se na mnogih mestih udala, vsled česar vozi železnica kakor kaka ladija, ki jo vihar vsak hip sem in tja premetuje. Sunki so tako nenadni in siloviti, da se je treba krepko držati, če se noče riskirati, da človeka vrže iz voza. Naj bi zvedenci pregledali to progo! Sprevideli bodo, da je vožnja po njej skrajno nevarna, ker vozovi lahko skočijo iz tira, če je le nekoliko zamašen ali če se vsled sunka kaj potare. Drugi bi progo kratkoma iz varstvenopolicijskih razlogov zaprli.

Lep kavalir je sedanji obratni vođa tukajšnje električne železnice. Malo pojma o dostojnosti mora imeti ta mož. Večraj je izjavil, da danes dopoldne predloži županu kot posredovalcu med tvrdko in »N. D. O.« svoje predloge, ki bi bila podlaga za pogajanja. Danes pa je klical k sebi in pestil posamezne uslužbence, naj odnehajo, naj organizacijo izdajo, naj vsprejemajo drobtinice in darila. Kadar so enkrat pogajanja v tiru, tedaj pošten človek ne išče več stranskih vplivov in potov, temveč se pogaja edino s kompetentno organizacijo. Postopanje tega inženjerja ni honetno. Temu bo potrdil vsakdo, ki ima čut za dostojnost. Upamo, da se bodo kmalu našla sredstva, da se tega nemškutarja pouči, kaj je »honorowo«.

Prešernove ulice so že precej lepo urejene, odkar je padla Superčeva hiša in je »Mestna hranilnica« tamkaj sezidala svojo ponosno palačo. Le izredna kulantnost mestnega magistrata napram tvrdki Siemens je povzročila, da se od nje ni zahtevalo, ko se je gradila ljubljanska cestna železnica, da kupi Superčovo hišo, ker je tamkaj cesta tedaj bila pretesna za električno železnico. Dasi je doljeni del Prešernove ulice definitivno urejen, se vendar električni železnici ne zdi vredno, da progo pri-merno uredi. Postavite se je par minut pred Gričarjevo trgovino in opazili bode, kako neprijetno je oviran promet, ker gre tir sredi ulice z desne na levo stran. Vozovi morajo ustavljati, kar nikakor ni lahko, če pripeljejo od Malča dol. Vozniki, ki krajevni razmer ne poznajo, si v sanjah ne morejo misliti, da pelje električni voz, ki ga od daleč vidijo na levi strani, naenkrat preko ceste na desno stran. Radi nepotrebnega ovinka proge pred »Mestno hranilnico« promet v Prešernovih ulicah silno trpi in je vsled tega naloga magistrata, da zaukaže prenareditev proge, ker električni železnici noče to samo na misel priti.

Društvo slovenskih profesor-jev bode imelo v sredo, dne 28. aprila t. l. zvečer v gostilniški sobi »Nar. doma« svoj mesečni sestanek. Na dnevnem redu je poročilo delegatov v glavni skupščini zveze profesor-skih društev. Odbor vabi pravi-ljudno vse častite člane in prijatelje društva k temu sestanku.

I. redni občni zbor »Trgovsko-obrtno zdruge v Ljubljani« registrirane zadruge z omejenim jamstvom, se vrši dne 29. aprila t. l. ob 5. popoldne v prostorih slov. trgovskega društva »Merkur« (»Nar. dom«). Dnevni red: 1.) Poročila načelstva, 2.) poročilo nadzorstva, 3.) potrjen letnega računa, 4.) rasdelitev čistega dobička, 5.) izprememba pravil in slučajnosti.

Slov. lovsko društvo opozarja svoje člane na lovsko večerjo, ki se vrši danes zvečer v restavraciji »Narodnega doma«.

Kordinevo špicerijsko trgovino je kupil trgovec Sv. Svara. Kot din bo svojo srečo poskušal v Sisk.

Nova podružnica Ciril-Metodove družbe v Škofljici za Skofljico, Ig. Laverco in Rudnik se je ustanovila v nedeljo, dne 25. t. m. Ustanovni shod je bil v gostilni gosp. V. Ogorelec, ki je tudi otvoril shod v imenu pripravljalega odbora. Kot zastopnik glavne družbe je govoril g. Fr. Škulj iz Ljubljane s namenom družbe. Nadalje so govorili gg. Ivan Petrič, učitelj iz Rudnika, Fr. Kos, učitelj iz Grosuplje, in do-mačin Iv. Menard. Vsi govorniki so za poljudne in navduševalne besede želi vsestransko odobravanje. V obor so bili soglasno izvoljeni gg. Vinko Ogorelec star. predsednik, K. Lenč (Laverco) podpredsednik, Iv. Petrič (Rudnik) tajnik, gđ. Er-a Ogorelečeva namestnica, Vinko Ogorelec ml. blagajnik, Fr. Troš (Ig) namestnik, Martin Zravje (Ig) in Fr. Martino (Rudnik) odbornik. Ivan Menard in Alojzij Javorca (Škofljica) namestnika. Pregledovalni računov sta gg. Lev Rund (Škofljica) in K. Lenč ml. (Laverco), namestnika pa Alojzij Ankon in Jakob Toni. Nova podružnica nam sori ispričuje, da je bila ljubljanska ob-lica dosedaj le obrekovana kot nevedna in saspna. Dobrih, za narodo

stvar dovtetnih src ni manjkalo, pač pa buditelj. In to nalogo je prevzela v družbi s posameznimi drugimi rodoljubi znana narodna hiša Ogoreldjeva, v prvi vrsti g. Vinko ml., ki se ni strahil ne truda ne žrtve, da je spravil skupaj tako častno število članov, namreč 16 ustanovnikov, 53 letnikov in nad 20 podpornikov. Samo Ogoreldjeva hiša je dala 3 ustanovnike in 3 letnike. Treba pa je vedeti, da spada Skofljica v šmarnsko župnijo, kjer se imajo lepo uspevajočo podružnico — seveda ne v šmarni samem, temuč v Grosuplju. — Opozarjamo že danes ljubljansko občinstvo, da priredi nova podružnica v Skofljici kmalu veselico na korist glavni družbi. In takrat je pač naša dolžnost, da obiščemo mnogobrojno tako zavedne in poštenovalne sosede na dolenski strani.

Občinsko mlekarstvo namerava napraviti občina Zirovnica na Gorenjskem.

Oddaja vodovodov na Kranjskem. Kranjski deželni odbor je oddal gradbo vodovoda za Senožeče in Goče terdki I. Lončarič, za Započe terdki Župančič-Stembov in za Črni vrh pri Logatcu terdki K. Lachnik.

Čebelarji shod v Jeličnem vrhu pri Idriji se vrši 2. maja ob 2 uri pop. pri gosp. veleposesniku in županu pl. Premersteinu. Predaval bo na shodu zastopnik osr. čeb. društva g. nadučitelj Likozar. Ker je čudotna čebelarstva podružnica za ves idrijski okraj, se pričakuje obilne udeležbe.

Godbeno društvo v Idriji priredi 30 t. m. zvečer svoj prvi letošnji promenačni koncert na mestnem trgu.

Nemška nestrpnost. Občinski svet neke koroške občine je spregel v svoji seji sledeči sklep: „Gostilničarjem je prepovedano najemanje čeških gostov ob priliki gostij, plesnih venčkov in vseh podobnih zabav. Kdor bode ravnal proti temu sklepu, plača 10 K globe v ubožni zaklad.“ Ta sklep je naperjen proti par godcem, ki so se naselili iz Češke, so tu že udomačeni in celo volijo pri vsaki priliki z Nemci. Toda ni jim dosti; tisti slovaški strah, ki vstaja in jim mrzlično pretresa mižeg, jih silí, da se boje in preganjajo celo one Slované, ki izdajalsko za nje delujejo. Prav je!

Občinski zastop v Miljah v Istri je sklenil v zadnji seji, da se ne bo udeleževal nikakih javnih cerkvenih prireditev.

Nenavadno velike množice sardel so pridrile letos v Jadransko morje. — Ribiči v Dubrovniku jih nalove vsako noč po 100 do 200 kvintalov, ter jih prodajajo na trgu po 10 vin. kilogram.

Truplo novorojenega dečka so našli pri popravljanju mestnega kanala na Maksimirski cesti v Zagrebu.

Nenavaden prešič. V Boljevi na Hrvatskem je vrgla svinja tamonjega trgovca in posestnika Mite Rokišča prešiča ki ima 7 nog in 2 repa. Podaril ga bode baje zagrebškemu muzeju.

Zaklalo se je v mestni klavnici ljubljanski od 4. do včevši 11. aprila 70 volov, 3 krave, 8 bikov, 146 prašičev, 244 telet, 28 kostrunov in kozlov, 179 kozličkov, zaklane živine se je vneljalo 58 telet 4 kostruni in kozji, 47 kozličkov in 562 kg mesa.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 11. do 17. aprila 1909. Število novorojenčev 24 (= 31 20‰), mrtvo-rojenčev 3, umrlih 32 (= 41 60‰), med njimi sta umrla za ošpicami 2, za škrlatno 2, za jetiko 9 (6 tujcev), za različnimi boleznimi 19. Med njimi je bilo tujcev 13 (= 40 62‰), iz zavodov 19 (= 59 37‰). Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli in sicer: za ošpicami 12, za škrlatno 9 (1 pripeljan iz okolice v deželno bolnico), za vrtično 3, za ušeno 3, za egiptovski ošesno boleznijo 2 osebi.

Kolesar jači, kakor voz. Včeraj popoldne sta na vogalu Turjaškega trga in Brega skupje trčila kolesar Stefan Petrič in voznik Matevž Zalogar. Kolesar je vsled sunka padel na tla in se na levi roki nekoliko poškodoval, Zalogarju pa se je pri vozu zlomilo oje.

Polcija je aretovala že dalje časa zaradi tatvine denarja in obleke zasledovano leta 1891 v Grabčah na Gorenjskem rojeno brezposelno služkinjo Terezijo Koželjevo, katera se je po pod tujimi imeni klatila po mestu in okolici ter jo oddalo sodišču.

Iz izčice je včeraj potegnil konjač okostje krave, ki je bila preje črta, potem pa vržena v vodo.

Izgubljeno in najdeno. Učiteljica gđ. Marija Arselinova je izgubila srebrno verižico. — Pravnik g. Rudolf Šega je izgubil črno listnico z legitimacijo in nekaj listin — Trgovski sodrudi Josip Maček je izgubil srebrno uro z dvojnim krovom in zlato verižico, vredno 64 K. — Perica Franciška Škrjančeva je izgubila prost bankovec za 10 K. Šolski učeneo Josip Kramar je našel črno žensko ročno torbico.

Razsodba proti snemalcem tabel,

ki bi se imela razglasiti danes ob 3., se razglasila čelo poznajo, ker je senat sklenil, da se proje zasluga v zadevi obtoženca Cirila Kranjca priči postrežka Korošec in Štrukelj.

Drobne novice.

— **Potopil se je parnik „Edith“**, prišedši iz Kristiansunda. Pri Dröbaku je trčil v Wilsonov parnik „Oxford“ in dobil take poškodbe, da se je v dveh minutah potopil. Utonili so kapitan, njegova soproga in 15 mož posadke.

— **Vojni ladji „Karel IV“ in „Zenta“** sta odpluli iz Pulje v Pirej.

— **Dinamit je eksplodiral** v Opavi v hiši neke studentke K. S. Hišo je podolnoma, razdejalo in raztrgalo tri osebe.

— **Električni transformator** cestne železnice v Pragi, postavljen v kleti neke hiše v Holešovicah je eksplodiral, dvignil strop zgorej nahajajoče se restavracije ter precej porušil močno zidovje v kleti.

— **V centralni mestni elektrarne v Pragi** se je prekinil nenadoma tok, kateri se oddaja večim mestnim podjetjem, vsled česar so stali v četrtki cel dan skoro vsi stroji. Tudi novine so izšle le v okrajšanih izdajah.

— **Ogrske drž. železnice** so naročile letos 573 voz za osebni promet, 215 službenih in 2000 tovornih voz. Naročeni vozovi stanejo približno 35 milijonov kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ricmanjsko vprašanje.
Trst, 27. aprila. Razni listi so poročali že pred tedni, da je ricmanjsko vprašanje definitivno rešeno. Po informacijah na najkompetentnejšem mestu pa te vesti ne odgovarjajo resnici. Res je sicer, da se vodi pogajanja med škofom Naglom in med županstvom v Dolini na eni strani in med Naglem in Ricmanjci na drugi strani, vendar pa ta pogajanja še niso v toliko dozorela, da bi se iz njih dalo sklepati, da se bodo tudi uspešno končala.

Nemčurska zmaga v Pljuju.
Pljuj, 27. aprila. Pri današnji volitvi v okrajni zastop so Slovenci v veleposesniški skupini propadli za 10 glasov. Okrajni zastop tjujski torej še nadalje ostane v nemčurjskih rokah.

Poslanska zbornica.
Dunaj 27. aprila. Predsednik dr. Weisskirchner se je ob otvoritvi seje v toplih besedah spomnil češkega poslanca Kaftana. Ministrski predsednik baron Bienter je razpravljaj v obširnem govoru o bosanskem vprašanju o delavnem programu poslanske zbornice in ureditvi jezikovnih razmer v Dalmaciji. Seja se nadaljuje, prihodnja bo jutri.

Jezikovno vprašanje za Dalmacijo.
Zadar 27. aprila. Jutrišni uradni list objavi vladno naredbo glede ureditve jezikovnega vprašanja v Dalmaciji.

Na čast bosanski deputaciji.
Petrograd, 27. aprila. „Slavjansko občestvo“ je priredilo na čast bosanski deputaciji banket, na katerem je Vasiljevč govoril o položaju bosanskega prebivalstva. Predsedoval je predsednik gosudarstvene dume Homjakov. Krasovskij je imel navdušen govor o slovanstvu. Koncem svojega govora je rekel, da bo skoro prišel čas, ko bo slovaški svet lahko zaklical germanstvu: Stoj! Predsednik Homjakov je pozival Slované k slogi in edinstvu.

Najvažnejše vprašanje za Rusijo je poljsko.

Petrograd, 27. aprila. Vsenčiliški profesor Pogodin je imel preljavje pod naslovom: „Varšavski spomini.“ Med drugim je v svojem govoru naglašal, da je za Rusijo najvažnejše vprašanje poljsko. Brez rešitve tega vprašanja je uspešen notranji razvoj v Rusiji nemogoč. Dosedanje politiko ruskih, z nemškim duhom prepojenih birokratov proti Poljakom, je treba temeljito spremeniti ter si skušati pridobiti zaupanje Poljakov.

Odstranitev sultana.
Carigrad 27. aprila. Nevolja proti sultanu v vseh krogih rapidno narašča. Pričakuje se v najkrajšem času, da se odstavi Abdul Hamida in proklamira za sultana princa Bešada, ki si pridobiva v vseh krogih vedno več simpatij.

Pogreb padlih mladoturških vojakov.
Carigrad 27. aprila. Včeraj so se udeležile velike množice vo-

jaštva in meščanov skupnega pogreba 80 mladoturških vojakov in 3 častnikov. Pri pogrebu so se priredili veliki isgredi proti Staroturkom.

Ruska policija proti slovanskemu shodu.
Petrograd, 27. aprila. „Večer“ poroča: Ko je te dni imel sejo politični osek slovanskega kongresa globoko v noči, je prišel v lokal, kjer se je vršila osekova seja, policijski komiser ter zahteval od tajnika shoda Korabljeva, da mu izroči vse referate, ki so se čitali v seji, in vse knjige in brošure, ki se tičejo slovanskega vprašanja in so na razpolago članom kongresa.

Novi sultan Mohamed V.
Carigrad, 27. aprila ob 1. popoldne. Ob 1 popoldne je 101 strel iz topa zaznamil mesto, da je Abdul Hamid odstavljen in da je zasedel osmanski prestol princ Rešad ofendi. Novi sultan si je nadel ime Mohamed V.

Foulardna svila

od meter 1 K 15 vin naprej za bluže in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 2 131-3

Izvid gđ. Rudolfa Neumanna otroškega zdravnika na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo v Trstu.

Cenim Vaše Serravallovo kina-vino z železom za briljantno železodeo sredstvo in zanesljiv kreplilni pomoček. Zlast v otroški praksi imamo skoro vsak dan priliko, se pri vseh mogočih slabostih prepričati o njegovi eminentni učinkovitosti. Povrh pa še ta izborni okus 148

Na Dunaju, 11. okt. 1907.
Dr. Rudolf Neumann.

Žitne cene v Budimpešti.

27 aprila 1909.

čenaica za maj 1909	za 50 kg K 14 13
čenaica za oktober 1909	za 50 kg K 11 81
Rž za april	za 50 kg K 9 37
Koruza za maj	za 50 kg K 7 66

zdržljivo.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 906 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetrovi	nebo
26	9. zv.	737.6	15.3	brezvetr.	jasno
27	7. zv.	737.3	14.5	sl. jzhod	"
28	2. pop.	7.64	23.6	m. jzhod	"

Srednja včerašnja temperatura 17.5° norm 11.4° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zahvala.

Ob priliki smrti našega nepozabnega očeta, ozir. starega očeta, gospoda

Jvana Podlipnika

posestnika v Podkorenu

izrekamo s tem vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za tolažbo in častno spremstvo pri pogrebu najsrčnejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo veteranskemu društvu.

Podkoren, 24. aprila 1909,

Redbina Podlipnik.

Iščete se tesarski delovodja z 20 do 25 tesarji.

Plača na dan 4-5 K do 5 K ali pa na akord.

Pojasnila daje **betonska podjetna trdnica Wayss & Freytag, A.-G. und Meining San Andrea Riva št. VII v Trstu.** 168-1

Društvo zdravnikov na Kranjskem ima svojo

mesečno sejo dne 29. aprila t. l.

— ob šestih popoldne — v šolski dvorani deželne porodnišnice v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Predavanje gospoda dr. Benedikta, zdraviškega zdravnika iz Bad-Gasteina o zdravniški uporabi emanacije iz jadranskega morja.
 2. Slučajnosti.
- Na mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

Prodaja se 12 tednov star bernhardinec

prave vrste čuvalj. Ogleda se ga lahko v Bohoričevih ulicah št. 5 v Ljubljani, Vedmat 1683

Gostilna

se išče v najem. Ponudbe pod „M. R“, Loka 27, pošta Trzin. 1647-2

Službo

oskrbnika ali nadzornika na kaki graščini ali na večji kmetiji želi 21 let star mladenič, zmožen tudi nekaj nemščine. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“. 1673-1

Jščem kompanjona

za večjo trgovino. Imeti mora vsaj 2000 K, ni pa potreba biti trgovsko izobražen. Resne in popolne ponudbe je poslati takoj na upravnistvo „Slov. Naroda“. 1678-1

Klavir

(Stutz-Flügel), dobro ohranjen, se takoj prodaja. Več pove upravnistvo „Sloven-skega Naroda“. 1677-1

3000 komadov dežnih plaščev

za hribalce od 8 K in višje, do najfinije kakovosti. Ogromna zaloga športnih in modnih oblek, površnikov, posameznih hlač in modnih telovnikov za gospode. — Velika izbira prašnih plaščev za dame. 1681-1

Cene zmerno nizke!

O. BERNATOVICH

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Hotel „ILIRIJA“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 22. Priporoča svojo 1415-15

restoracijo in izvrstno kuhinjo.

Abonement na hrano

po najnižjih cenah.

Vinotoč:

Namizni cviček, cviček (iz Gadove peč), beli cviček (od Sv. Duha), belo vipavsko, črno istrsko, gorški rizling, vodlec, zavrišto, teran, Dol-Portugalec, refaško, Ver-month.

Čez ulico pri litru za 8 vin. ceneje.

Vedno sveže pivo iz delniških pivovarov Žalec-Laški trg in plzensko pivo.

Udobno urejene elegantne sobe za tujce.

Fozor! **Fozor!**

V kratkem se otvori na novozgrajeno

keglišče!

Za obilen obisk se priporoča

Telefon št. 163. **M. Novak.**

Rheuma. Proun. Isch as.

Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra. Nizke cene kakor doslej, vključno času primernih novosti.

Od 1. septembra do 1. junija 25% znižanje.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioktivno termalno kopališče 35-44° C.

Krapinske toplice

Hrvatske (Hrvatske) Krapinske Toplice. Basinske, marmorne in pršne kopeli. Sudarji. Prospekte in pojasnila daje kopališko ravateljstvo in kopališki zdravnik dr. Mal. Pravičen naslov samo: Krapinske toplice. Hrvatske.

Zdraviliški dom 300 komf. sob, prehr. park, terase, sestanki, čitalnica (vsi časopisi) biljardna soba, stalna vojaška zdraviliška godba. Lift, telefon, garaža za avtomobile, izposojanje avtomobilov.

Na postajo ROGATEC 2 uri in na postajo ZABOK - KRAPINA - TPPLICE 1 uro. Pri vlakih poštni landauerji. Privatni vozovi in privatni avtomobili proti naročilu pri ravateljstvu 1674-1

Lepo mobilirana mesečna soba

s posebnim vhodom, se takoj ali pa s 1. majem odda na Glavnem trgu št. 11, II. nadstr. 1638-2

Klavir

majhne obsežnosti, dober za vaje, se po prav nizki ceni prodaja. 1660-2

Kje, pove upravnistvo „Sloven-skega Naroda“.

Prodaja se prav ceno dobro obranjen avtomobil

s 4 sedeži. Več pove **Levo Sebenik v Sp. Šiški.** 1437 15

Krojaški pomočnik

se sprejme za malo delo, posebno za telovnike pri Pavlu Vrtačniku, Kolodvorske ulice 26. 167-1

V Ljubljani v sredini mesta predam za obrt in trgovino pripravno

hišo

kupim pa hišo ali vilo z vrtom. Pisma na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „št. 70.000“. 1676 1

Lepa mesečna soba

na ulico, s posebnim vhodom se takoj odda na Bregu št. 14. Istotam se prodaja dobro ohranjen čevljarski šivalni stroj, prav celó. 1611 1

Prostorno

skladišče

v pritličju in I nadstropju, jako pravno tudi za delavnice, se odda pod ugodnimi pogoji s 1. majnikom na Rimski cesti št. 16. 1671-1

Pojasnila ref. kantontom daje Ljubljanska kreditna banka, Stritarjeve ulice v Ljubljani.

Več

ključavničarskih pomočnikov

in 1649-2

vajenca

sprejme takoj v trajno delo Ivau Triller, ključavničar na Bledu

SUKNA

In modno 749 31 blago za obleke priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorec franco

SUKNA

In modno 749 31 blago za obleke priporoča firma **Karel Kocian** tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorec franco

Naprodaj je
11½ orala gozda
doraslega, obstoječega iz velikih borovcev in smrek. Leži ob lepi okrajni cesti. 1624-2
Več pove prodajalec Martin Semečnik, pos. in gostilničar na Zgornji Penikvi, pošta Žalec na Stajerskem.

Pod ugodnimi pogoji se prodaja iz proste roke 1672-1

hiša z vrtom

gostilno, prodajalno z mešanim blagom in žganimi pijačami, tobakarno in c. kr. pošto nabiralnico. Leži ob državni cesti in je jako dobro obiskovana. Oddaljena je le 5 minut od kolodvora železnice na Tolminskem. Natančnejša pojasnila daje lastnik Ivan Pipa, Bača pri Sv. Luciji.

Prodaja se zaradi rodbinskih razmer **velika kmetija**

obstoječa iz dobro ohranjene hiše, ki ima peto lepih sob, kuhinjo in dve jako prostorni kleti. Poleg hiše je posebno gospodarsko poslopje s prostorno kuhinjo, sobo, kletjo in shrambo za jestvine, svinjakom za 25-30 prašičev, govejim hlevom za 10-12 govedi in dva konja. K posestvu spadajo tudi travniki, gozd, dobre njive, lepa sadna in zelenjadna vrtova, skupaj približno 15-20 ha. Cena 18000 kron.
Pisma na upr. „Slov. Naroda“ pod „Velika kmetija“ 166-2

A. Lukič
Pred škofijo 19

Priloga svoje popolnoma sveže
— najmodernejšo konfekcijo obleke —
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah. 195-11

*Modna trgovina za dame
modna trgovina za gospode
modni salon za damske klobuke*

se nahaja sedaj **P. Magdič, Ljubljana** se nahaja sedaj
v hotelu pri „Maliču“, nasproti glavne pošte

Trgovski sotrudnik

za trgovino z mešanim blagom se sprejme pri
Oton Homanu v Radovljici.

Ponudbam naj se prilože prepisi izpričeval. 1627-3

VYDROV BUHTIN
DIŠAVA ZA PECIVA
1/4 kg K 1-
Vydrova
tovarna hranil
Praha VIII.

Gostilna

v Ljubljani, obstoječa iz dveh gostilniških sob, vrtom in stanovanjem,
se odda v najem.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ 1669-2

Št. 2970, V.

Pređa se
kolo „Puch“

s prostim tekom v najboljšem stanju. Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slov. Naroda“ 1668-1

Trgovski sotrudnik

zmožen v vseh strokah, želi stopiti takoj v službo, najraje kje na deželi. Kje, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ 1667-1

Sprejemem takoj dva spretna

kloparska pomočnika.
Josip Patek nasl. K. Čuferja
kleparja 1662
v Gorici, Krležina ulica št. 8.

Še nekaj 69335

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržanih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po pri-
merni ceni trdka

M. Rosner in drug
vlečganjarna sadja v Ljubljani
poleg Koslerjeve pivovarne.

1584 3

Naznanilo prodaje.

Upniški odbor konkurzne mase **Fraňa Pietersky**, trgovca v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 1, je sklenil v svoji seji dne 20. aprila t. l. vse v konkurzu maso **Fraňa Pietersky** spadajoče trgovsko blago in opravo, nahajajočose v prostorih trgovine v Kopitarjevih ulicah št. 1

prodati ofertnim potom

najboljšemu ponudniku.

V konkurzno maso spadajoče premičnine so sodno cenjene, in sicer:

1. oprava trgovine na 377 K 90 h
 2. manufakturno blago 7751 K 97 h
- dočim znaša sodno ugotovljena fakturna vrednost istih, in sicer: ad 1. oprava trgovine 1070 K in ad 2. manufakturno blago 11202 K 84 h
Ponudniki, ki reflektujejo na te predmete, stavijo naj svoje ponudbe pismeno v zapitem kuvertu z zaznambo „**ofert Pietersky**“ najkasneje do 10. maja t. l.

na upravitelja konkurzne mase **dr. Karla Trillerja**, odvetnika v Ljubljani ter obenem pošljejo ko varščino za premičnine ad 1. 37 K 79 h in ad 2. 775 K 19 h, kjer dobijo tudi vsa nadaljna pojasnila ter dovoljenje za pregled predmetov.

Upraviteljstvo konkurzne mase si pridržuje pravico sprejeti ali pa odkloniti najvišji ponudek tekom 8 dni po odborovi seji, sklicani v svrhu odobritev ponudb.

Cenilni zapisnik se lahko vpogleda pri deželnem sodišču v pisarni g. konkurznega komisarja ali pa pri konkurznem upravitelju **dr. Karlu Trillerju**, odvetniku v Ljubljani.

Upravitelj konkurzne mase
dr. Karel Triller

odvetnik v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 7.

1679 1

Za šport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila
solidno in ceno. 1590 4

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Ustanovljeno leta 1857.

— Telefon št. 97. —

Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 10.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do najumetnejšega. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog.

Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. 1493-3

Uredba celih hotelov in kopališč.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Splitu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

14-47

Del. glavnica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Rezervni fond K 300.000.

promese na 3% zem. kreditne sročke II.

" " 3% " " " I.

" " 4% ogr. hipotekne sročke

" " ogrske premijske sročke

po K 5½, žrebanje 5. maja, glavni dobitok K 60.000

po K 4½, " 15. " " " " 90.000

po K 4, " 15. " " " " 70.000

polovica po K 7, cele po K 12, " 15. " " " " 200.000

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun 4½%.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.

priloga slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

G. AUER^{iovi}h dedičev

Ljubljana Wolfve ulice št. 12 Ljubljana

marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

3676-30